

bb 65. /sokmillió megtakarításban térült meg... folyt./- szb

a legfontosabb eredmény azonban annak megállapítása, hogy a benzintartályok között eddig megkövetelt távolság jelentős mértékben csökkenthető a biztonsági követelmények legkisebb sérelme nélkül is. a szajoli kísérlet eredményeit már figyelembe is vették a százalombattai finomító benzintelepének kialakításánál, és kiderült, hogy ennek a viszonylag kevés benzinnak az elégetése már az első alkalommal sokszorosán megtérült a csupán millió forintokban kifejezhető megtakarításban. /mti/

bb 66. kádár jános elvtárs fogadta az olasz kommunista párt küldötteit.
k mszmp szb mi

1961. május 18.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására **magyarországon** tartózkodik carlo parodi elvtárs, az olasz kommunista párt központi bizottságának tagja és giuseppe boffa elvtárs, a L. unita külpolitikai rovátvezetője. az olasz elvtársak magyarországi tartózkodása idején meglátogattak több üzemet, termelőszövetkezetet, beszélgetést folytattak az mszmp vezetőivel.

május 18-án parodi és boffa elvtársakat fogadta kádár jános elvtárs, az mszmp központi bizottsága első titkára. a találkozón szívélyes beszélgetésre került sor. /mti/

- 51 -

19,30 2015

1/2

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest. I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb 1. közkedvelt a szakma ifju mestere mozgalom a csepel vas- és fémművekben - eddig több mint négyezer fiatal vett részt a versenyben

1 lv/tm-lm sr

1961. május 19.

a csepel vas- és fémművekben eddig több mint négyezer fiatal vett részt a szakma ifju mestere mozgalomban. a versenyformát a vasmű kizs-bizottságának kezdeményezésére 1957-ben indították utjára. a fiatalok körében ma már nagy népszerűségnek örvend, s összesen 27 szakmában versenyeznek az ifjumunkások a kitüntető cím elnyeréséért.

az ifjumunkások elsajátítják a szakma legapróbb részleteit, megismerkednek az anyag összetételével, minőségével. az idősebb mérnökökből és szakmunkásokból álló bizottság csak azokat a munkadarabokat fogadja el, amelyek mintegy mérnöki pontossággal készültek.

a szakma ifju mestere mozgalmat ma már elismerik az idősebb munkások is és szívesen segítik a fiatalokat. egy-egy nehezebb feladat elkészítésénél tanácsokat adnak, s megmutatják a nagyobb szakmai gyakorlatot igénylő fogásokat is. az egyes gyárrészlegek vezetői a legnehezebb feladatokat azokra az ifjumunkásokra bizzák, akik már letették a szakma ifju mestere vizsgát. egyes helyeken, mint például az erőműben, a szakma ifju mestereit magasabb hőrkategóriába sorolják, s ezzel is elismerik, jutalmazzzák tudásukat.

a fiatal szakmunkások mozgalmat az ifju mérnökök és technikusok is támogatják. ők dolgozzák ki az egyes szakmák vizsgakérdéseit, s jelölik ki a szükséges szakirodalmat is. időnként konzultációkat tartanak a mozgalomban résztvevőknek, s ezzel jelentősen megkönnyítik a felkészülést. /mti/

19,30 6.00

- 1 -

1/2

10. vízhatlan nylon-ballonok, újonnan férfi ingkabátok, selyem- és műszál női ruhák - sok új cikket bővíti a ruházati boltok nyári választéka - tovább rövidülnek a női ruhák

i tá/hné-Lm vg

1961. május 19.

a szeszélyes tavasz ellenére is mindenki már a nyárra készül, elsősorban úgy, hogy szép új nyári holmikkal bővíti ruházatát. milyen az idei nyári ruházati divat, bőséges-e a választék, és készülnek-e újdonságok, erre kért választ az mti munkatársa a ruházati bolt vállalat vezetőitől.

mint elmondották, igen sok újfajta női-, férfi- és gyermekruhával bővíti a választékot. az újdonságok közül valószínűleg a legnépszerűbb a nylon-ballon lesz. az orkán elnevezésű impregnált, teljesen vízhatlan anyagból a férfiak részére sötétszürke és kék színű öves ballonokat, a nők részére pedig világos, pasztell színű kabátokat gyárt az ipar. ugyancsak tavaszi-nyári újdonság lesz a rövidesen forgalomba kerülő angol ballon női kabát is. ezeket a ruházati bolt vállalat saját műhelyében készíti, kizárólag kis szériákban. mint elmondták, a nőket az idén sem fenyegeti „a uniformizálás”, veszélye, többszáz különböző fajta és anyaga ruha között választhatnak a boltokban. a választék bővítésére azonban, a nyárra még tovább színesítik a női konfekció-divatot. újdonságnak számítanak például a különböző műselyem és pantungruhák és kétrészes komplék. megjelenik a boltokban a régóta várt lensantung és aprómintás twill nyári ruha is. a kedvelt pettyes és csikos kartonruhák mellett az idei nyári divatja lesz az új, modern mintás karton napozó ruha. a kismamák részére nyári viseletként az ipar már sorozatban gyártja az egyenes vonalú, szellős ruhákat. a divatszakértők szerint idén nyáron nagy divat lesz a nők körében a külön szoknya-bluz viselet. ezért a kereskedelem ezekből a cikkekből is változatos, új fazonokat gyártat. a női ruhák hossza különben nyárra tovább rövidül. a fiatal bakfis lányoknak térdig érők, az idősebb korosztálynak pedig a divatos hosszúság térd alatt 5 centiméter lesz.

a férfiakat a nőkhez hasonlóan szintén sok újdonság várja az üzletekben. a kereskedelem tájékoztatása szerint az idén először időben megérkeztek a könnyű nyári öltönyök és az ingkabátok. már minden szaküzletben kapható például a négygombos vászon és ballon nyári zakó, a divatos színű ingkabát és a térdig érő, modern vonalú könnyű ballon. a gyermekeket is változatosabban lehet öltöztetni a konfekció-boltokból. a kamaszodó fiuknak és bakfisoknak például egészen változatos, kis szériákban készülő nyári ruhákat gyárt az ipar. végül még egy, a vásárlók körében valószínűleg rég várt hírt közöltek: az idén már júniustól kezdve árusítják az iskolai ruhákat./mti/

19,42

6.00

- 2 -

KZ

bb 3. május 21-én lép életbe a mahart nyári menetrendje

i ki-Lm Li

1961. május 19.

a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy a dunán a nyári menetrend május 21-én lép életbe és ezzel kapcsolatban a következő hajójáratokat indítja meg, illetve egyes járatok forgalmát kiterjeszti.

budapest-dömös-esztergom vonalon

munkaszüneti napokon budapest bem józsef térről 7.00 órakor induló hajójárat a váci dunaágon visegrád és nagymaros állomások érintésével esztergomig közlekedik, ahová 11.45 órakor érkezik meg. ellenjáratban esztergomból 16.50 órakor indul és visegrád hajóállomás érintésével budapest bem józsef tér hajóállomásra 20.25 órakor érkezik. e járatra ugy oga, mint vissza utvonalon csak a „k”, jelzéssel ellátott menetjegyek érvényesek.

budapest vígadó térről munkaszüneti napokon 7.00 órakor induló hajó a váci dunaágon esztergomig közlekedik és onnan 16.30 órakor indul vissza budapestre.

budapest vígadó térről naponta, tehát úgy munka-mint munkaszüneti napokon 7.30 órakor induló hajójárat a szentendrei dunaágon esztergomig közlekedik. ellenjáratban esztergomból 17.00 órakor indul és budapest vígadó térre 22.00 órakor érkezik.

budapest vígadó térről szombaton és munkaszüneti napokon 13.30 órakor indul hajó esztergomig és onnan munkaszüneti napon 6.50 órakor, munkaszünet utáni napon 2.45 órakor indul vissza budapestre.

szombaton budapest vígadó térről 14.30 órakor induló hajójárat szombaton dömösig, munkaszüneti napokon csak kisorosziig közlekedik.

esztergomból munkaszüneti napokon 12.30 órakor induló hajó visegrádig közlekedik és onnan 14.15 órakor indul vissza esztergomba.

/folyt.köv./

19,48 6.00

- 3 -

KZ

bb 3. /május 21-én lép életbe...folyt./-lm

vác-esztergom közötti vonal:

e járatban közlekedő hajó a múlt évi menetrendtől eltérően vácról 8.00 órakor indul és az összes állomások érintésével esztergomba 11.30 órakor érkezik. e járat munkaszüneti napok kivételével naponta közlekedik.

dunakanyarban kedden és szombaton dömösről 20.00 órakor sétajárat indul visegrád és nagymaros érintésével.

esztergomból szombaton és munkaszüneti napon 20.30 órakor indul sétajárat.

buda-eszt-mohács-i vonalon:

budapest-központi hajóállomásról mohácsra munkanapokon és munkaszüneti napokon - az eddigiektől eltérően - a szombati nap kivételével 21.30 órakor indul hajójárat. szombati napokon délből 12.00 órakor indul személyhajó mohácsra. ellenjáratban a hajó mohácsról naponta 10.00 órakor indul vissza.

budapest - dunafüred-dunaföldvár közötti vonalon munkaszüneti napokon budapestről dunaföldvárra a hajójárat budapest központi hajóállomásról 6.30 órakor indul. ellenjáratban dunaföldvárról 14.30 órakor indul és budapestre 21.00 órakor érkezik./mti/

19,50

6.10

- 4 -

Handwritten signature

bb 4. közvéleménykutatás a mai magyar irodalomról a könyvhéten

i v/hné szb sr

1961. május 19.

az idei ünnepi könyvhét alkalmából három szépirodalmi kiadó - a magvető, a szépirodalmi és a méra ferenc kiadó - érdekes kezdeményezést indít. a kiadók kérdőíveket juttatnak el az olvasókhöz, hogy széleskörű közvéleménykutatás alapján javaslatokat kapjanak a szép és jó könyvek kedvelőinek legkülönbözőbb rétegeiből, korosztályaiból jövőbeni munkájukhoz.

a közvéleménykutatás kérdései az új magyar irodalomra, a mai magyar szerzők új műveire vonatkoznak. a kérdőíveken a kiadók felsorolják a könyvhétre megjelenő új magyar írók műveit és megkérdezik az olvasókat, mit olvastak eddig a mai magyar irodalomból, kiktől és mit szeretnének olvasni.

a kiadóknak a közvéleménykutatást pályázattal kötötték egybe: a legjobb, legrészletesebb válaszokat könyvekkel jutalmazták. a kérdőíveket a könyvsíttraktárak és a könyvesboltokban kapják majd meg az olvasók. /mti/

bb 5. védnökségváltási szerződést kötött a borsodi vegyi kombinát és az április 4. gépgyár kisz szervezete

i tó/tr-lm vg

1961. május 19.

a borsodi vegyikombinát gazdasági, párt- és ifjusági vezetői felkeresték az április 4. gépgyár igazgatóságát és kisz szervezetét, hogy védnökségváltási szerződést kössenek a kiemelt, fontos létesítmény építésének meggyorsítására. az április 4. gépgyár kisz szervezete elvállalta a védnökséget és a szerződést megkötötték. a gyári kisz szervezet és a fiatalok műszaki tanácsa vállalta a kombinát részére gyártandó berendezések - két kazán, egy keverődob és egy úgynevezett cseppelválasztó - határidőre történő elkészítése feletti védnökséget. /folyt.köv./

19,55 6.15

- 5 -

Handwritten signature

bb 5. /védnökségvállalási szerződést....folyt./-lm

elhatározták azt is, hogy a bvk kisz szervezetének vezetőségével együtt eljárnak a szükséges anyagok megszerzésében, biztosítják a berendezések elkészítésének műszaki feltételeit.

a szerződésben meghatározták a szállítási határidőket is. /mti/

.-.

19,57

G. 15

- 6 -

MS

bb. 6. Antal György résztvesz a prágai zenefesztiválon

i fe/hné/gy/sr

1961. május 19.

Antal György, a pécsi zenekonzervatórium igazgatója, megfigyelőként résztvesz a prágai tavasz zenefesztiválon.

/mti/

.-.

bb. 7. magyar jogászok tanulmányuton bulgáriában

i fe/hné/gy/sr

1961. május 19.

a magyar-bolgár kulturális munkaterv alapján bulgáriába utaztak Seres Imre, az Eötvös Loránd tudományegyetem jogi karának adjunktusa és Both Ödön, a szegedi jogtudományi egyetem adjunktusa. háromhetes bulgáriai tartózkodásuk idején tanulmányozzák majd a bolgár jogászképzést, valamint a termelőszövetkezetek jogi kérdéseit.

/mti/

.-.

bb. 8. tó épül a mecseken

vid j/gy/ká

1961. május 19.

a Mecseken, az ország legmagasabban fekvő állat- és növényparkjában mesterséges tó építését kezdték meg. a mintegy 100 négyzetméter területű tó előrelátnatóság a nyár közepére készül el, s akkor a baranyai vadvízeken fogott vadkacsákkal, vadlibákkal, gémekekkel és más vízimadarakkal népsítik be.

/mti/

.-.

bb. 9. megkezdte működését a zalaegerszegi megyei kórház koraszülött osztálya

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 19.

a zalaegerszegi megyei kórházban 200 000 forintos költséggel külön osztályt rendeztek be a koraszülött csecsemők részére. a 16 ágyas osztályon modern gépi berendezések biztosítják az állandóan egyenletes hőmérsékletet és a dúsított páratartalmat. az osztály megkezdte működését.

/mti/

.-.

8.10.
9.35

Jeli

- 7 -

bb. 10. a szövetség ifjúság együtt építi fel szilágyi imre leégett házát

vid j/gy/ká

1961. május 19.

egy hónappal ezelőtt gyufával játszadozó gyermekek tüzet okoztak, s leégett szilágyi imrének, a kismarjai rákóczi termelőszövetkezet tagjának a háza. a közös munkában esztendő óta szorgalmasan részvevő szövetkezeti gazdának most a közösség együtt építi fel az új házát. az ehhez szükséges követ és faanyagot a termelőszövetkezet szociális alapjából vásárolták meg, a többi a tagok munkaegység-járandóságukból pótolják. az építkezésnél, ahol igen sok a segítő kéz, már lerakták az alapokat, s a jövő hónapban tető alá kerül szilágyi imre új otthona.

/mti/

bb. 11. ifjúsági tábor a velencei tó partján

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 19.

a kisz fejér megyei bizottsága nyári ifjúsági tábort létesít agárdon, a velencei tó partján. a táborban június 20-tól augusztus 20-ig ötszáz ifjúsági vezető tölt el egy-egy hetet. az ifjúsági vezetők a kisz szervezetek előtt álló további feladatokat tanulmányozzák.

/mti/

bb. 12. turistaszálló és kisévelő nyílik a kiskundorozsmai sziklás tónál, ahol minden évben sok környékbeli kiránduló tölti a nyári napokat, az idén negyvenszemélyes turista-szállót rendez be a megyei szövetkezetek központja. a fenyvesekkel övezett kedvelt fürdőhelyen korszerűen berendezett kisévelő is nyílik. az építkezést már megkezdték. júliusra, a szegedi szabadtéri játékok kezdetére, átadják rendeltetésének az új vendéglátóhelyet.

/mti/

8.20.
9.30

Del

- 8 -

bb. 13. fácánmentés kereplővel

vid j/gy/fm

1961. május 19.

a nyulban és fácánban gazdag csongrád megyei mezőkön mentik az értékes apróvad-állományt, most a lucernavágások idején összeszedik a fészkekből a fácántojásokat, nehogy a kaszálás-kor elpusztuljanak. eddig mintegy 10 000 tojást gyűjtöttek össze, amit azután az árpádhalmi telepen keltetnek ki. kipróbáltak egy új szerű mentési módszert is: a hőmezővászárhelyi mezőgazdasági technikum tanfolyamában vadriasztó készülékkel felszerelt gépekkel vágják a lucernát, hogy menekülésre késztesék a fácánokat és a kisnyulakat. az utolsó holdakról azután kereplővel riasztják szét a vadakat és így értékes állományt mentenek meg.

/mti/

bb. 14. villany-nyirógépekkel percek alatt szabadítják meg bundájuktól a juhokat

vid j/gy/ká

1961. május 19.

dél-tiszántúlon, csongrád és békés megye állami gazdaságiban, megkezdődött a juhnyírás. csaknem 100 000 magyarfésűs merinói kósti, bárányt és anyajuhot szabadítanak meg még a nyár beköszönte előtt vastag, meleg bundájuktól. a munka gyorsan halad, mivel korszerű villany-nyiróberendezésekkel dolgoznak. egy-egy ilyen berendezéssel egyszerre 12 juhot vetkőztetnek le ugyancsak percek alatt. a nyírás még csak néhány napja kezdődött, de az eddigi mérési adatok azt mutatják, hogy kedvező lesz a juhászok idei „aratása”, az anyajuhokról mintegy 5 kiló, a kosokról 7-9 kiló gyapjú kerül le.

/mti/

bb. 15. kiállítással ünnepli alapításának 35. évfordulóját a szentendrei művésztelep

i áe/áe/gy/fm

1961. május 19.

az idén ünnepli alapításának 35. évfordulóját a szentendrei művésztelep, 14 festőművész állandó alkotóműhelye, a magyar képzőművészeti élet egyik jelentős otthona. a szentendrei művészek a jubileumra nagyszabású kiállítást készítenek elő, amely méltóképpen reprezentálja a művészkollektíva sokévtizedes tevékenységéből kialakult „szentendrei festészetet”,

/mti/

8.30.
9.15

Del

- 9 -

bb. 16. minden kazalozó elevátorát egy házsa anyagmegtakarítás a makói gépgyárban

vid te/gy/ki

1961. május 19.

a makói gépgyár műszaki dolgozói, tervezői újra konstruálták az újfajta kazalozó elevátorok alváz szerkezetét, s ennek eredményeként minden egyes gépnél százkilóval kevesebb anyagot használnak fel. az évi anyagmegtakarítás csak ennél az egy gyártmánynál eléri a százezer kilót. a kombájn-szatnaggyűjtő kocsik egyes szerkezeti elemeinek, futóművének egyszerűsítésével csaknem 200 000 forint az évi megtakarítás. még számos gépen alkalmazott hasonló módosítással, egyszerűsítéssel, a túlméretezett alkatrészek súlyának csökkentésével csaknem két és fél-millió forinttal csökkentik az idén az önköltséget.

/mti/

..

bb. 17. az erdőgazdálkodást választotta egyik fő-üzemágának a bodonyi mátragyöngye termelőszövetkezet

vid j/gy/ká

1961. május 19.

heves megye új termelőszövetkezetei a falu sokévtizedes terveit váltják valóra azzal, hogy a mezőgazdaság olyan ágazatával foglalkoznak, amely leginkább megfelel a talajadottságainak és a lakosság érdeklődésének. jó példa erre az ősszel alakult bodonyi mátragyöngye tsz, amely mintegy négy és félezer holdas gazdaságában az erdőgazdálkodást és az állattenyésztést határozta meg fő-üzemágként. a falu lakosságának kezelésében levő, eddig elhanyagolt, nem kellő szakszerszerűséggel kezelt 1 000 holdas erdőrészen az idén számos helyen pótlást alkalmaztak, s mintegy 10 holdon telepítettek új erdőt. több mint 90 000 cser, tölgy és fenyőfa csemetét ültettek el a tavasszal. az állattenyésztés fejlesztésére önerőből csaknem egymillió forintot ruháznak be: elkészült már egy fiaztató, egy juhodály, és most rakják a cserepeket egy száz ferdőhelyes növendékistálló tetejére. a bodonyi szövetkezeti gazdák a gazdálkodás megindulásához - erejükhez mérten - jelentős pénzüsszeggel is hozzájárultak.

/mti/

..

9.35. *η*
9.20

- 10 -

bb. 18. május elseje óta minden martin-kemencével óránként egy-egy tonnával több acélt termelnek sztálinvárosban

vid szf/te/gy/li

1961. május 19.

május 1-e óta egyenletesen magas, kiemelkedő teljesítménnyel dolgoznak a sztálinvárosi martináscok. a kubai hét idején, május első hetében azt a célt tüzték maguk elé, hogy naponta harminc tonnával több acélt termelnek a tervezettnél. ezt az ígéretüket háromszorosan beváltották, mert naponta 80-100 tonnával teljesítik túl tervüket. gondos, tervszerű munkával növelték a kemencék teljesítményét. nagyobb gondot fordítanak a berakásra, a kemencék berakás alatti melegen tartására. amikor hideg anyagot, hideg betétet raknak be, több hő vissznek a kemencébe. csökkentették a javítás miatt kieső időt is. így óránként - május 1-e óta - az egész acélmű 11 napos átlagában kemencénként körülbelül egy-egy tonna acélt termeltek terven felül. a kemenceteljesítmény óránként meghaladta a 15 tonnát. ez alatt az idő alatt a napi átlagtermelés 1 400 tonna volt a négykemencés acélgyártásnál. az év eleje óta elért többlettermelés - az áprilisi adósság teljes letörlesztése után - már meghaladja a háromezer tonnát.

/mti/

..

bb. 19. több mint 200 000 hold szik termőképességét adja vissza kisvárdánai mésztalaj - újabb lápi mészbányát tártak fel dögön

vid j/gy/ká

1961. május 19.

néhány évvel ezelőtt az olaj után kutató geológusok lápi mésztelepre bukkantak kisvárda határában. e több mint 100 holdas területen a debreceni talajjavító vállalat nyomban meg is kezdte az értékes talajjavító anyag kiaknázását, és eddig több mint 500 000 köbméter lápi meszet szállítottak el a hortobágyi, a bugaci és a dunántúli szikésekre. a talajjavító vállalat mérnökei folytatták a kutató munkát ezen a vidéken és döge község határában most újabb százholdas lápi mészbányára találtak. az új bánya mintegy másfél méter vastag mésztalajt tartalmaz, amelynek alján ugyancsak másfél méter vastag tőzeg réteg helyezkedik el. a mésztalajt már a kibányászás alkalmával tőzeggel keverik, s így az kiválóan alkalmas lesz a savanyú kémhatású futóhomok-területek termőképességének fokozására. a bánya feltárásának előkészületei máris megkezdődtek. a kisvárdai és a dögei bányák anyagával több mint 200 000 hold földet javíthatnak meg a mezőgazdasági nagyüzemek.

/mti/

..

8.45. *η*
9.25

- 11 -

bb. 20. strandfürdő építenek sárospatakon

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 19.

Ismeretes, hogy sárospatak és végardó között 50 fokos melegvíz tört a felszínre. a gyógyhatású víz eddig kihasználatlanul folyt a bodrogba. a melegvíz hasznosítására a sárospataki és a végardói tanács elhatározta, hogy a községfejlesztési alapról strandfürdőt építenek sárospatakon. a strandfürdő medencéjének építési tervét asztalos zalaán mérnök készíti el társadalmi munkában. a zempléni erdőgazdaság pedig 15 holdas telek átengedésével, a sárospataki tanítóképző és gimnázium tanulói a földmunkák elvégzésével segítik a terv megvalósítását. a melegvízű strandfürdő előreláthatólag június közepén nyílik meg.

/mti/

..

bb. 21. néhány év alatt 3 150 forintról 6 000 - 7 000 forintra lehet emelni egy hold bruttó termelési értékét a szentesi zöldsévetben

vid j/gy/ká

1961. május 19.

az alföld híres primórtermő vidékének, a szentesi zöldsévetnek továbbfejlesztésére tanulmány készült a dél-alföldi mezőgazdasági kísérleti intézetben. az intézet üzemi gazdasági és tájgazdasági csoportja több mint egy esztendői munkával kidolgozta: hogyan lehet még belterjesebbé tenni a 30 000 holdas határu szentes város gazdálkodását. javasolják többek között, hogy az eddigi 50 növényfélése helyett csak 26 féle növényt termesszenek, az öntözéses zöldségfélék területét 960 holdról 2 000 holdra emeljék. ez azért is célszerű, mert az itteni közös gazdaságok elegendő munkaerővel rendelkeznek. a növénytermesztés és az állattenyésztés minden ágára kiterjedő tanulmányból kitűnik, hogy néhány év alatt eaz egy holdra eső jelenlegi 3 150 forint bruttó termelési értéket 6 000 - 7 000 forintra lehet emelni. ehhez a tudományos kutatók olyan új agrártechnikai módszereket is javasolnak, amelyeket nagyüzemileg már kipróbáltak.

/mti/

..

- 12 -

bb. 22. az idén tovább szépül mezőkövesd

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 19.

mezőkövesd „matyóország fővárosa”, állami erőből és a lakosság hozzájárulásából évről-évre létesítményekkel gyarapodik. az idén elsősorban a lakosság hozzájárulásából kap új intézményeket. a több mint ötmillió forintos községfejlesztésből és társadalmi munkából kezdik meg a kétezer férőhelyes szabadtéri színpad és művelődési park építését. a terveket a csehszlovákiai trebisovi tanács bocsátott mezőkövesd rendelkezésére. a községi és a járási tanács közreműködésével az általános gimnáziumban tanuló lányok részére 50 férőhelyes kollégiumot létesítenek eddig kihasználatlanul álló épületben. a kollégium az új tanév kezdetére elkészült. saját erőből új irodaházat építenek. a felszabaduló helyiségekben több lakást alakítanak ki és lehetőség nyílik a járási rendelőintézet bővítésére is. több mint tízezer forintot fordítanak új parkok létesítésére és a főutvonalak fásítására. újabb tíz utcában készítenek beton gyalogjárót.

/mti/

..

bb. 24. bővítik a borsodi bányavidék két legforgalmasabb vasútállomását

vid te/gy/ki

1961. május 19.

a borsodi iparvidék egyre növekvő vasuti forgalma szükségessé tette a bányavidék két vasuti csomópontján, kazincbarcikán és szuhakállón a vasuti állomásépület bővítését.

a MÁV miskolci igazgatósága a fontos kazincbarcikai vasuti csomópont utasforgalmának zavartalan lebonyolítására új épületet emelt, amelyben korszerű várótermek, jegykiadóhelyek torlódás mentesen tudják kiszolgálni a napi hatszáz-hétszáz főnyi utast. az építkezésre 4,8 millió forintot fordítanak és a tervek szerint az új állomásépületet az idén átadják.

bővítik a szuhakállói állomást is, amely elsősorban a szuhavölgyi bányász lakótelepek utasforgalmát bonyolítja le. az állomás bővítésével nemcsak az utasok jutnak kényelmes váróteremhez, hanem a MÁV dolgozók szolgálati viszonyai is megjavulnak.

/mti/

..

9.20.

9.50

- 13 -

bb. 25. harmincyolcezer forint értékű közös alappal rendelkeznek győr-sopron megye ifjúsági szövetkezetei

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 19.

győr-sopron megyében 31 ifjúsági szövetkezet van. a kis gazdaságok többsége állattenyésztéssel, nyul- és baromfi-neveléssel foglalkozik. egy év alatt 38 000 forint közös alapra tettek szert. az összeg ebben az évben többszörösére emelkedik. a beledi fiatalok például jelenleg hat süldő malacot, 100 darabból álló baromfi törzsállományt és 400 naposcsibét mondhatnak magukénak. az állatok 90 százalékát a földműves-szövetkezet úján értékesítik. a beledi fiatalok azt tervezik, hogy törzsállattenyésztő ifjúsági szövetkezetté alakulnak.

a fiatalok nagy kedvvel végzik munkájukat az ifjúsági szövetkezetekben, mert azonkívül, hogy megismerkednek a mezőgazdasági tennivalókkal, szép pénzt is keresnek munkájukkal. volt olyan fiatal, aki a múlt évi munkája eredményeként több mint kétezer forintot kapott.

/mti/

..

bb. 25. új magyar vegyészeti műszer - pillanatok alatt határozza meg a természetes vizek sótartalmát a szalincszkóp

i tz/hné/gy/vg

1961. május 19.

pungor ernő, az eötvös Loránd tudományegyetem szervetlen és analitikai kémiai intézetének docense, a vegyészeti tudományok doktora, új, nagyfrekvenciás árammal működő műszert dolgozott ki a természetes vizek együttes sótartalmának pillanatok alatt való megállapítására.

a műszer az elektromos energiát keresztülbocsátja a közönséges üveg kémcsőbe helyezett vízmintán, s a víz sótartalmát - konyhasóra átszámítva - a vízminta által elnyelt energia mennyiségéből megállapítja néhány másodperc alatt.

ennek a megoldásnak legjelentősebb előnye az, hogy nem használ elektródákat. erre a célra ugyanis egyébként csak különleges anyagu, például platinából készült elektródákat lehetne alkalmazni, ami lényegesen megdrágítaná a vizsgálatot, nem is szólva arról, hogy a vízből esetleg az elektródákra kerülő szennyeződés meg is hamisítaná a mérési eredményeket. az elektródák mellőzését viszont éppen a világviszonylatban is új gondolat, a nagyfrekvenciás áram felhasználása teszi lehetővé, mert az az üvegcső falán elektródák nélkül is keresztülhatol.

/folyt. köv./

9.30. 9 II

- 14 -

bb. 25. / új magyar vegyészeti..... folyt./ gy

a szalincszkóp kísérleti példánya, amely a tanszék üzemében készült el, a többszáz laboratóriumi kísérletben teljes mértékben beváltotta a hozzáfűzött reményeket, s még az év végére előreláthatólag az üzemi mintapéldány is elkészül.

/mti/

..

bb. 26. felszerelték a diesel - tengelyt megmunkáló két legtermelékenyebb gépet a lenin kohászati művekben

vid te/gy/ki

1961. május 19.

a lenin kohászati művekben a nagykovácsmű rekonstrukciójával párhuzamosan két éve kezdtek meg - az országos dieselesítési programhoz illeszkedve - a diesel forgattyus tengely megmunkáló üzem építését. az üzemet régebben más célra használt, nagyobb épületben rendezik be, amelyet új épületrészekkel bővítettek.

a csaknem ötvenmillió forint költséggel létesülő üzemben a különféle méretű diesel forgattyus tengelyek megmunkálására mintegy negyven korszerű - zömében külföldi - gépet szereztek be, amelyeknek nagyobb részét már beépítették és üzembe is helyezték. a két legtermelékenyebb és legkorszerűbb félautomata megmunkológép szerelését most fejezik be és már a héten megkezdik velük az üzemi próbákat. az egyenként többmillió forintot érő villamos meghajtású gépek önműködően munkálják meg a forgattyus tengelyeken a löketcsapokat és a karkerületeket. a dolgozóknak csupán a munkadarabokat kell a gépre helyezniük, illetve a megmunkálás után onnan eltávolítaniuk. a gépek munkájára, teljesítményére jellemző, hogy míg korábban - a hagyományos módszerű esztergálással - egy forgattyus tengely megmunkálása 150 óráig is eltartott, az új gépen ez a munka 12-15 óra alatt végezhető el, jobb minőségben, igen kevés fizikai munkával. a jövő hónapban beépítik a még hátralevő harmadik hasonló megmunkáló gépet is. a tervek szerint az új üzem gépi berendezésének szerelését az idén befejezik. így a már működő és még üzembehelyezendő gépparkkal ebben az évben több mint kétszáz különböző fajtájú diesel forgattyus tengelyt tudnak csaknem készre munkálni.

/mti/

..

9.35. 10⁰⁰

- 15 -

bb. 27. megkezdtek a diósgyőri édesipari gyár gépi berendezéseinek szerelését - évente százmillió forint értékű édesség készül az új üzemben

vid szf/te/gy/l1

1961. május 19.

a színva partján, a diósgyőri gyárak lakótelepei házainak gyűrűjében, a múlt év elején édesipari üzem építését kezdték meg, több mint ötvenmillió forint költséggel. egy korábban más célra száni építkezés féligkész részeit használták fel, illetve alakították át, részben pedig új épületeket emeltek a gyár céljára. a mintegy huszmillió forint értékű termelőberendezéseknek üzemcsarnokot, többemeletes központi épületet, anyag- és árutároló helyiségeket, transzformátor- és kazánházat, karbantartóműhelyt építettek. az építés befejezéshez közeledik, s ma már a magasan pirosító új gyárkémény is hirdeti, hogy a város ezuttal könnyüipari létesítménnyel gazdagodik.

az utolsó simításokkal párhuzamosan hozzáálltak a gépi berendezések szereléséhez. úgy számítják, hogy júliusban megkezdhetik a végleges üzemi próbákat. az év utolsó negyedében pedig megkezdik a termelőmunkát. az új gyár az ország egyik legkorszerűbb édesipari üzeme lesz. az anyagszállítás, a gyártás nagy része, a német demokratikus köztársaságból, valamint a hazai gyárakból beszerzett automatagépekkel történik. az ostyasütéshez például pneumatikusan továbbítják a lisztet a szitálóberendezésbe, majd az adagolóba. a folyékony tészta üvegcsövön át szivattyúzzák az elektromos sütőkemencékbe.

az új üzem körülbelül 350, nagyjából nődolgozót foglalkoztat. korszerű öltöző-fürdő, üzemi konyha és étkezőhelyiség, valamint kultúrterem áll majd rendelkezésükre.

a gyár évente mintegy kétszáz vagon töltött és mártott ostyát, kétszáz vagon nugatot és körülbelül négy-öt vagon különféle csokoládéfigurát készít majd csaknem százmillió forint értékben.

/mti/

..

9.40.

- 16 -

10²⁰

bb 29. a berentei vegyiművekben felkészültek a kisz-fiatalok nyári foglalkoztatására - a jövő héten megkezdik az acetilén üzem vasszerkezeti vázának szerelését

vid te vm k1

1961. május 19.

a berentei vegyiművek építkezéseiben gyorsuló ütemben dolgoznak, hogy a gyár a tervezett időre, 1962. decemberére megkezdhesse a próbaüzemelését. az új borsodi gyárban évente hatezer tonna, hőre lágyuló polivinilkloridot és a pvc készítéséhez szükséges klóron kívül mintegy 17.000 tonna marónátront termelnek majd. a 31-es építőipari vállalat úgy szervezte meg a munkákat, hogy az év végére már több üzemen részben megkezdhesék a szereléseket.

a több épülethől álló klóralkálielektrolízis üzem két legnagyobb létesítménye, a cellaterem és a sóoldó lesz, amelyek építésére 31 millió forintot költenek. a több mint 74 méter hosszú és 34 méter széles cellaterem alapozását már befejezték és a jövő héten megkezdik az épület 12 keretállásának betonozását. ezt a kényes feladatot az építők június 6-ra szeretnék elvégezni. érdekesége lesz a cellateremnek, hogy homlokzati burkolását - a tökéletesebb világítás miatt - a német demokratikus köztársaságból vásárolt, ugynevezett kapulit üvegből készítik el. a sóoldó üzemen is tartják a határidőket az építők. a henger alakú sóoldattároló tartályok és a tárolómedence betonozását június 1-re fejezik be. utána hozzáfognak a saválló bélések elhelyezéséhez.

a pvc gyárban a polinér, monomér és az acetilén üzemszerkezeteket a német szövetségi köztársaságban vásárolt különleges vasszerkezettel szerelik össze. a husz méter magas polinér üzem vasszerkezeti vázának durva szereléséhez április 15-én fogtak hozzá és a munkákat a jövő hét közepén fejezik be. utána megkezdik az acetilén üzem vasszerkezeti vázának szerelését.

az építkezések meggyorsítására a nyári hónapokban 2.400 fiatal végez önkéntes munkát berentén. a fiatalok nyári tábort 25.000 négyzetméternyi területen építik fel és a durva tereprendezés befejeztével rövidesen megkezdik a tábor víz-és csatornahálózatának elkészítését. az elmúlt napokban az új gyár építkezéseiben dolgozó különböző vállalatok vezetői közösen beszéltek meg, hogy a nyári kéthónapos szünidő alatt hány fiatal tudnak foglalkoztatni és részükre milyen és mennyi munkaterületet biztosítanak. a vállalat vezetősége úgy számol, hogy a nyári táborba számos olyan fiatal is érkezik, akiknek szakmájuk van. az elképzelések szerint ezekből az önkéntesekből komplexbrigádokat alakítanak önálló munka elvégzésére.

9.45.
10⁴⁵

- 17 -

bb 33. június 1-től csak műszaki-, illetve felülvizsgált és korszerűsített normák alapján dolgoznak a konzerviparban

i tó/tr vm vg

1961.május 19.

a konzerviparban a múlt év végén láttak hozzá a műszaki normák kialakításához. az élelmezésügyi minisztérium konzervipari igazgatóságán, valamint a konzervgyárakban műszaki-, számviteli-és munkaügyi bizottságot alakítottak a munkák elvégzésére. a műszaki normák kialakításának előkészítése során a gyárakban elsősorban a veszteségidőket mérték fel. a felmérések általában minden gyárban meg takarítással jártak. a kecskeméti konzervgyár egyik telepén például 23 százalékos veszteségidőt állapítottak meg. jobb munkaszervezéssel a kieső időt az óta megszüntették.

a műszaki bizottság igen jelentős munkát végzett a technológiai és műveleti utasítások felülvizsgálatában, illetve újak kidolgozásában. egyik legjelentősebb eredményük a raktári munka és az anyagmozgatás műszaki normáinak megalapozása volt. eddig ezt a munkát statisztikai normák alapján végezték. javaslatukra több új munkaszervezési eljárást vezettek be. most már nemcsak 1-2 helyen, hanem valamennyi konzervgyárban kialakították az ugynevezett csomagolóvonalat. a most kidolgozott technológiai műveleti utasítás sorrendjében helyezkednek el a dolgozók a csomagolószalag, vagy asztal mellett, így megszűnt a kapkodás, szervezetlenség, termelékenyebbé vált a munka. most vezették be ezt az eljárást többek között a hatvani, a paksi és a kecskeméti konzervgyárban.

a többi bizottságok is eredményesen tevékenykednek. az iparig igazgatóságon alakított számviteli bizottság például kidolgozta egy konzervipari vállalat leghelyesebb szervezeti felépítésének sémáját, a munkaügyi bizottság pedig valamennyi gyárból összegyűjti a legjobb műveleti elemeket és ezek felhasználásával alakítják ki a műszaki normákat.

a körütekintő munka eredményeként június 1-től valamennyi konzervgyárban műszaki normák, illetve felülvizsgált és korszerűsített normák alapján dolgoznak már./mti/

- . -

9.50.

10⁴⁵

- 18 -

bb 36. prágába utazott benke valéria művelődésügyi miniszter

k vg/j vm hk

1961.május 19.

frantisek kahuda, a csehszlovák szocialista köztársaság iskola-és művelődésügyi miniszterének meghívására benke valéria művelődésügyi miniszter pénteken reggel prágába utazott, ahol részt vesz a liszt-bartók emlékkiállítás megnyitóján, valamint a zenei fesztivál eseményein. bucsuztatására a nyugati-pályaudvaron megjelentek: aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, ilku pál és molnár jános miniszterhelyettesek, pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára. ott volt továbbá ladislav vince, a budapesti csehszlovák nagykövetség másodtitkára./mti/

- . -

bb 34. a rizstermesztés korszerű agrotechnikája: repülőgépről szórják a vetőmagot, a műtrágyát és a növényvédőszer - a tudományos akadémia öntözési bizottságának javaslatai a hazai rizstermesztés fellendítésére

i ie vm ká

1961.május 19.

a magyar mezőgazdaságban viszonylag fiatal növény a rizs, széleskörű elterjedése, hozamának nagy értékén felül, többféle előnnyel is járt: lehetővé tette a rossz minőségű szikes talajok hasznosítását és módot nyújtott az öntözéses gazdálkodás módjának, agrotechnikájának elsajátítására. a legutóbbi években azonban a rizsnek mind vetésterülete, mind termésátlaga csökkent, s most széles körben foglalkoznak az illetékes szakemberek a hazai rizstermesztés fellendítésének problémáival. legutóbb a magyar tudományos akadémián rendezett vitát az öntözési bizottság. megállapították, hogy - a visszaesés ellenére is - indokolt és helyes hazai körülményeink között rizstermesztéssel foglalkozni, s a tudományos kutatás, valamint a nagyüzemi termesztés tapasztalatai alapján az alacsony termésátlagok okait meg lehet szüntetni.

/folyt.köv./

9.55.

10⁴⁵

- 19 -

/bb 34. a rizstermesztés.....1.foiyt./vm

a rendelkezésre álló lehetőségek és egyéb körülmények figyelembevételével a következő években átlagosan 40.000 holdon lehet szakszerű és gazdaságos a rizs termesztése, de csakis vetésforgóban, a monokultúrás termesztés teljes megszüntetésével. a vetésterületet úgy a legcélszerűbb elosztani, hogy az állami gazdaságok néhány specializált nagyüzemben, a termelőszövetkezetek pedig egyelőre decentralizáltan, kisebb telepeken foglalkozzanak rizstermesztéssel.

az akadémia öntözési bizottsága részletes javaslatokat dolgozott ki a rizstermesztés fellendítésére. Legfontosabb a gépesítés megoldása, mert a megfelelő gépek hiánya miatt sokhelyütt elmarad a mélyszántás akadozik a betakarítás, s ez jelentősen csökkenti a terméki hozásokat. körülbelül tíz fajta gépre van szükség, összesen mintegy százmillió forint értékben. ezek azonban nemcsak a 40.000 holdnyi rizsnél, hanem a teljes, 100-120.000 holdas vetésforgónál használhatók. így egy holdra mindössze 200 forintnyi, vagyis nem egészen félmázsa rizs árából fedezhető évi amortizációs érték jut. a gépek egy részét - meglévő konstrukciók alapján - itthon lehetne gyártani, a többit pedig beszerezhetnénk a baráti országokból. a termésátlagok növeléséhez korszerűsíteni kell az agrotechnikát is: néhány éven belül a vetőmag 50-70 százalékat, a műtrágya és a növényvédőszernek minél nagyobb részét repülőgépről kellene leszállítani. a betakarítás zömét kétfázisban kell megszervezni, és - az előzetes számítások szerint mintegy 30 millió forintos költséggel - szárító-tisztító üzemeket és magtárakat kell létesíteni.

a bizottság meghatározta a rizstermesztéssel kapcsolatos kutató munka legfontosabb feladatait is. javasolta, hogy a tudomány és a gyakorlat együttműködésének javítására a legnagyobb rizstermesztő üzemekben szervezzék meg a kihelyezett kutatói hálózatot.

10.00.

1030

- 20 -

bb. 28. hatezer szerfás épülethez készít vasalást a szentendrei kocsigyár

i vid ae/gy/ká

1961. május 19.

a tavaly már országsszerte alkalmazott gyors és olcsó szerfás gazdasági épületek mintájára az idén még nagyobb számú istálló, sertés- és baromfiférőhöz készül a termelőszövetkezetekben. a szerfás épületekhez a vasalást a szentendrei kocsigyár készíti. az üzem tavaly év közben tért rá az eredeti tervfeladatát meghaladó munkára és a gyors üzemi átszervezés, éjjeli műszak bevezetése, új munkások felvétele után megkezdte a gyártást. az elmúlt évben több mint háromezer szerfás épülethez szállítottak vasalást. az új gyártási ág sok kezdeti nehézsége miatt tavaly még nem tudták kielégíteni az építő termelőszövetkezetek szükségleteit, az idén azonban már elhárulnak az akadályok. a szentendrei gyár meg az ősszel gondosan felkészült, hogy folyamatosan kielégítse az összes jelentkező igényeket, s június végéig 5 800 szerfás épület teljes vasalásgarnitúráját készíti el. az új feladat megoldása mellett növelik hagyományos gyártmányaik termelését is. a mezőgazdasági üzemekben nélkülözhetetlen, 850 literes, tartállyal felszerelt vízszállító- és trágyalé-szóró kocsi kb. kétszer annyit gyártanak, mint tavaly.

bb. 31. a legkorszerűbb kábelgép mintapéldánya készült el a dimávg gépgyárban

vid te/gy/ki

1961. május 19.

a dimávg gépgyárban elkészült a legkorszerűbb kábelgép mintapéldánya. a tetszetős kivitelű kábel-sodrógép 0,3 millimétertől egy milliméter átmérőjűig hat elemi szálból készit egyszerre huzalt és csévéli fel husz kilogramm súlyig a dobokra. a huzaltal telt dobokat folyadéknyomásos készülék emeti ki a gépből. a huzást végző készülék fordulatszámja - a gép leállítása nélkül - üzem közben lehet szabályozni. a gép legérdekesebb jellemzője azonban - s ez egyuttal világviszonylatban is szinte egyedülállóvá teszi - hogy a sodrócsövek mozgatása, forgatása kétféle módon történhetik. vagy a hagyományos görgős alátámasztással, vagy pedig - ahol megfelelő mennyiségű sűrített levegő áll rendelkezésre - a forgócső légpárnán üzemelhet, vagyis a csapágyat légpárna helyettesíti. ezáltal a sodrócsövek fordulatszámja lényegesen növelhető. megszűnik ugyanis a surlódás, s ezen felül nincs szükség olajozásra sem.

/folyt. köv./

10.05.

1035

- 21 -

bb. 31. / a legkorszerűbb..... folyt./ gy

a minden bizonnyal nagy érdeklődésre számot tartó gép mintapéldányát több más, ugyancsak új és korszerű kábel - és számszámgéppel - mint például az ikerdobos felcsévélő, az autóipar részére készült és egyszerre öt műveletet végző megmunkáló célgép - együtt bemutatják a budapesti ipari vásáron.

/mti/

..

bb. 30. az előző évihez képest ezernél több felnőtt „diák”, a viharsarokban

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 19.

békés megyében az előző évihez képest ezernél többen, 2 100-an tanulnak a gimnáziumok és a technikumok esti és levelező tagozatán. a dolgozók közül mind többen iratkoznak be az egyetemekre is, így pl. száznál több békés megyei hallgatója van jelenleg a szegedi tudományegyetem állam- és jogtudományi kara levelező tagozatának.

az egyetemtől távol lakó levelező joghallgatóknak a magyar jogász szövetség az egyetemek állam- és jogtudományi karával együttes konzultációs központokat állított több megye székhelyén. a békéscsabán márciustól május közepéig hetenként tartott konzultációkon kiváló jogászok készítették elő a levelező hallgatókat az évvégi vizsgákra. az idén az első évfolyam hallgatóinak magnószalagra is felvették az egyetemi előadásokat. a békéscsabai tapasztalat szerint a „magnószalagos egyetemi előadás”, - amelyen maguk a vizsgáztató professzorok szólaltak meg - helyes módszer, s érdemes a többi levelező évfolyamra is kiterjeszteni.

a levelező egyetemi hallgatók a különféle intézményeknél, vállalatoknál dolgozók köréből valók: vannak köztük tanácsai, rendőrségi és vállalati dolgozók, pártfunkcionáriusok, banktisztviselők, sőt könyvtáros és újságírók is akadnak. a megyei, városi, járási és községi tanácsoknál dolgozók közül mintegy másfélszázan hallgatói az egyetemnek, valamelyik középiskolának, főiskolának, számosan vesznek részt különféle tanfolyamokon is.

a tanulás, a magasabb szakképesítés ügyével jelentőségéhez mérten foglalkozik a megyei tanács végrehajtó bizottsága is, legközelebb május utolsó hetében a tanácsai dolgozók képzéséről, politikai és szakmai képzéséről és a vele kapcsolatos feladatokról tanácskozik a végrehajtó bizottság.

/mti/

..

10. 10.
11. 05

- 22 -

bb. 32. előzetes jelentés a fővárosi társadalmi munkákról: az év végére meghaladja az 50 millió forintot a lakosság segítségének értéke

i di/tr/gy/sr

1961. május 19.

a fővárosban az idén is széleskörű véleménycsere előzte meg a községejlesztési tervek összeállítását. a népfront bizottságok a tanács tagokkal és a kerületi tanácsok szakembereivel együtt, tíz- és tizezrekkel beszéltek meg, hogy a rendelkezésre álló összeget mire fordítják, ugyanakkor arról is szó esett, hogy egy-egy feladat megoldásánál elkelne a lakosság segítsége. a tapasztalatok szerint a főváros minden részében, csepelen csakugy, mint újpesten és óbudán ugyanugy, mint a 18. kerületben az emberek szívesen vállaltak részt szűkebb hazájuk szépítéséből, gazdagításából. amikor összesítették a felajánlott társadalmi munkák értékét, kiderült, hogy budapest lakossága ebben az évben mintegy 45 millió forinttal kívánja megtoldani a főváros fejlesztésére szánt összeget.

az elmúlt hónapokban mindenütt hozzákezdtek az ígéretek valóra váltásához. sok helyütt fákat ültetnek, vagy mint a kőbányaiak, erdőt telepítenek, másutt parkokat, játszótereket építenek, segítenek az oktatási intézmények fejlesztésében, tatarozásában, elkészítik egy-egy új iskola, óvoda, vagy bölcsőde tervrajzait, s helyi anyagok felhasználásával többek között politechnikai műhelyeket emelnek. az eddig tapasztalt lendület, segíteni akarás ismeretében az illetékesek arra számítanak, hogy az év végére meghaladja a félszáz millió forintot a társadalmi munkák értéke.

budapest lakossága a helyi jellegű feladatok megoldásán kívül öt nagyszabású munkából, a citadella helyreállításából, a lágymányosi park- és vásárváros építéséből, a népliget és a római part rendezéséből, s egyelőre kisebb mértékben a vár újjáépítéséből is kiveszi részét. a hazafias népfront budapesti bizottsága mellett a különféle szervek és intézmények képviselőiből alakult önálló testület őrökdi azon, hogy jól gazdálkodnaka az önkéntes jelentkezőkkel, a mind tetemesebb segíteni akarással. számbaveszik a lehetőségeket, gondoskodnak munkaeszközökről, s arról, hogy a város különféle részeiből, üzemből, stb. érkező csoportok „óramű-pontossággal”, váltsák egymást. a jó szervezés eredményeként eddig ötezren segítettek a citadella, haterzen a vár helyreállításában, s mintegy 15 ezren dolgoztak a lágymányosi park- és vásárváros építésén. a citadella délnyugati részén jelenleg is társadalmi munkások tevékenykednek, egyelőrnaponta mintegy 50-en. néhány héten belül pedig dologhoz látanak a népliget és a római part megszüpítői, csinosítói is.

/mti/

..

10. 23.
11. 10

- 23 -

bb 35. tizenöt és félezer bérlő az ifjúsági hangversenyeken -
évről-évre növekszik a peremkerületi hangversenybérlők száma

i fe/ke vm sr

1961. május 19.

az idei évad ifjúsági hangversenyei rövidesen véget érnek és megkezdik az új idény előkészítését. az 1960/61-es szezon adatai azt bizonyítják, hogy ifjúságunk zenei nevelésében és fejlődésében jelentős az előrehaladás: míg 1956/57 évben -amikor is először szerveztek ifjúsági bérlési hangversenysorozatot - összesen 12 előadást tartottak a fiataloknak és ezeket 1600 bérlő látogatta, addig az idei évadban 132 hangversenyt 15.300 bérlő hallgatott meg. az ifjúsági hangversenysorozatot fokozatosan kitejesztették az általános és középiskolák diákjaira, az ipari tanulóira, az egyetemi és főiskolai hallgatókra, valamint a főváros hangszeres zenét tanuló fiataljaira. az általános és zeneiskolák tanulóinak hangversenysorozatát az idén tekintettel az érdeklődésre meg kellett kétszerezni.

jelentősen megnövekedett a peremkerületi fiataloknak a zene iránti igénye is. az idén már több peremkerületben több mint 5.500 fiatal bérlője volt a hangversenyeknek. az ifjú zenebarátok klubjában énektanárok vezetésével megvitatták az elhangzott zeneműveket, megismerkedtek a következő hangverseny műsorán szereplő alkotásokkal és a zeneszerzők életművével. fiatal művészek számoltak be munkásságukról, zenés fejtörőket és zenés társasjátékokat rendeztek.

a fővárosi zeneiskolák legjobb növendékei a fiatal muzsikások klubjában - a klubtagok közreműködésével - az idei évadban is számos hangversenyt rendeztek. a kitűntek - mintegy ötszázan - jutalomképpen az ifjú zenebarátok klubjával május 28-án martonvásárra látogatnak és megkoszorúzzák beethoven emlékművét./mtl/

- . -

bb. 38. a lottó nyerőszámai

te/gy/ki

1961. május 19.

a lottó 20. heti sorsolását bázakerettyén, a déryné művelődési házban rendezték. ezuttal 4 654 661 lottószelvény vett részt a játékban, így egy-egy nyerőosztályra 1 745 497 forint nyereség jut. a nyerszámok a következők:

14, 18, 36, 55, 85.

/mtl/

.-.

11.05.

11.30

- 24 -

bb. 37. pénteken délelőtt ünnepélyesen megnyílt az 1961. évi budapesti ipari vásár

t hbj-sz-tz/te/gy/hk

1961. május 19.

az idei budapesti ipari vásár ünnepélyes megnyitására, pénteken délelőttre zászlódiszba öltözött a vásár dísztere. az ünnepi megnyitón megjelent dr. Münnich Ferenc, a minisztertanács elnöke, apró Antal, Fock Jenő, Kállai Gyula, Kiss Károly, Somogyi Miklós, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, Gáspár Sándor, az MSZMP politikai bizottságának póttagja, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány több tagja, a minisztériumok, a fővárosi tanács és a vállalatok képviselői, a budapesti diplomáciai képviseletek vezetői és tagjai.

Veres József, a fővárosi tanács végrehajtóbizottságának elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd a következőket mondotta:

az immár hagyományossá vált budapesti ipari vásár rendezésével legfőbb célunk, hogy a hazai és a nemzetközi közvélemény előtt bemutassuk ipari termékeinket, érzékeltesük a magyar ipar mennyiségi és minőségi növekedését, bemutassuk a hazánkban végbemenő gazdasági fejlődést. e vásáron fogalmat lehet alkotni hazánk igen jelentős ipari növekedéséről. képet mutat a budapesti ipari vásár arról, hogy ipari és kereskedelmi forgalmunk évről-évre nő, amely igazolja kormányunk helyes politikáját, nemzetközi tekintélyünk jelentős növekedését.

- mi magyarok teljes mértékben hívei vagyunk a népek közötti együttműködés kereskedelem útján történő fejlesztésének is. a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány politikája ebben a vonatkozásban is teljes mértékben megfelel a békés egymás mellett élés nagyszerű alapelveinek. a nemzetközi vásárok kiválóan alkalmasak arra, hogy hozzájáruljanak a kereskedelem fejlesztéséhez nem csak a szocialista országokkal, hanem a kapitalista országokkal is. a budapesti ipari vásárnak már komoly hagyománya van és számotartják belföldön és külföldön egyaránt mint az ipar és a kereskedelem egyik fontos találkozóhelyét. az elmúlt évben 17, az idén már 20 külföldi ország vesz részt a vásáron. tavaly 1 030, az idén 1 093 belföldi, a múlt évben 398 az idén 432 külföldi kiállító vesz részt a budapesti ipari vásáron.

/folyt. köv./

11.14.

12.05

- 25 -

bb. 37. / pénteken délelőtt... 1. folyt./ gy

- sok új gyártmányt állítunk ki, mint gazdasági és kulturális haladásunk jelentős bizonyítékait, a budapesti ipari vásár minden évben jelentős esemény, amelyre készült a magyar munkás és mérnök, hogy bemutassa nagyszerű alkotóképességét, reméljük és bizonyosra vesszük, hogy számos ipari termékünk vizsgálják majd kitűnőre a szakemberek és a közönség előtt, a magyar közönség ismét örömmel fogja tapasztalni a rendkívül gyors ütemben fejlődő szocialista országok nagyszerű alkotásait és szívesen tekinti meg a tőkés országok kiállítási tárgyait.

- reméljük, hogy a vásár alkalmával a belföld és a külföld nagyarányú találkozási kölcsönösen elősegíti a kereskedelmi tevékenység növekedését és a kölcsönös elvek előnye alapján kötünk üzleteket. ez is eszköze annak, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz, elősegítsük a népek közötti jobb megértést, amit a világ közvéleménye, a békét szerető emberiség mind nagyobb erővel követel.

- a most megnyitó vásár nemcsak nagyobb, hanem minőségileg is fejlettebb az elmúlt évinél. tervezőmérnökeink, építőmunkásaink, s a vásár rendezői megértették, hogy a kiállítás iránt fokozódó érdeklődés mire kötelezi őket és eredményes munkájukért ez uton mondok köszönetet, köszönetet mondok valamennyi külföldi és belföldi kiállítónak részvételükért és sok sikert, eredményes üzletkötést kívánok.

veres józsef a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke a vásárt megnyitotta és a vendégek megtekintették a látóvalókban gazdag pavilonokat, kiállítási csarnokokat.

/mti/

..

bb. 40. a televízió műsora május 20-án szombaton

j/gy/hk

1961. május 10.

18 órakor új falu, 18.30 Lányok-asszonyok, zenés nyári divatbemutató, 19.15 tv-híradó, 19.35 mesterdetektív, nyugatnémet film, 10 éven aluliaknak nem ajánljuk, 21.10 prágai tavasz 1961. átvétel a prágai zenei hetek műsorából
1./ rahmanyinov: 3. zongoraverseny,
2. rimszkij-korszakov: spanyol capriccio,
körülbelül 22.15 hírek.

/mti/

11.20.
12.10

L. J.

..

- 26 -

bb. 39. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának távirata a holland kommunista párt központi bizottságához

k gy/sr

1961. május 19.

„kedves elvtársak!

Örömmel vettük testvéri meghívásukat 20. kongresszusukra - mondja a távirat -, amelyen sajnos rajtunk kívül álló okok miatt nem vehetünk részt. ezért pártunk központi bizottsága és párttagságunk ezúton küldi a holland kommunistáknak harcos üdvözlését és testvéri jókívánságait.

a magyar dolgozók ismerik és nagyra értékelik azt a harcot, amelyet a holland testvérpártunk a marxizmus-leninizmus eszméi tisztaságáért, a párt egységének megszilárdításáért, a holland dolgozók demokratikus jogainak védelméért folytat.

a holland kommunista párt a nép létérdekeiért harcol, amikor utat mutat a békéért harcoló erőknek, mikor felemeli szavát az agresszió és hidegháború ellen, a rakéta-bázis politika ellen, a gyarmatosítás minden formája ellen.

mi, magyar kommunisták szolidaritás vállalunk az önök harcával és kívánjuk, hogy kongresszusuk e létfontosságú feladatok megoldásának jelentős állomása legyen és a holland kommunisták a holland munkásosztály harca győzelmet arasson.

Éljen a kommunista és munkáspártok egysége!

Éljen a proletárinternacionalizmus legyőzhetetlen ereje!

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága,..

/mti/

..

11.32.
12.15

L. J.

- 27 -

bb 41. közlekedési balesetek

tm vm hk

1961.május 19.

Budapesten, május 18-án a negyedik kerület váci ut és a szilasi-patak hídnál sághy daniel 49 éves felsőgödi lakos mopédjével a megengedett sebességet túllépve az úttesten elesett, súlyos sérülésekkel kórházba szállították.

ugyancsak május 18-án a nyolcadik kerület orczy tér és baross utca kereszteződésében sharott kornél, 48 éves budapesti lakos a 28-as villamosra mozgás közben akart felugrani. ugrása nem sikerült és könnyebb sérüléseket szenvedett.

csütörtökön a hatodik kerület Lenin körút és rudas lászló ut kereszteződésében özv. váradai imréné, 77 éves budapesti lakos a tít jelzéssel ment át az úttesten és ez okozta, hogy könnyebb sérüléseket szenvedett./mti/

- . . -

bb 43. bővítik a termelészövetkezeti árusítóhelyeket a piacokon

i n. j./vm ká

1961.május 19.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 20 vagon és 35 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 10 vagon téli burgonya, 1 vagon kelkáposzta, 2 vagon levesbevaló gyökérzöldség, 3 vagon tojás és 4 vagon vágottbaromfi. a tehergépkocsik nagyobb része ujdonságokat hozott fel.

a csarnokokba és a piacokra szállító pest megyei termelészövetkezetek részére péntektől tágasabb árusítóhelyeket jelöltek ki. a hatodik kerületi, hunyadi téri piacra 6, a tizenharmadik kerületi élmunkás téri piacra pedig már 9 termelészövetkezet szállít naponként friss idénytermékeket.

pénteken megjelent a piacon az új zeller, amely csomózva került forgalomba./mti/

- . . -

11.52.

12.10

Zsolt

- 28 -

bb 42. a nagyüzemi gazdálkodás újabb lehetőségeit hasznosították az állami gazdaságok - tájékoztató a magyar sajtó házában

t so/tm vm ká

1961.május 19.

az állami gazdaságok 1960 évi eredményeiről, az idei tervekről és feladatokról pénteken sajtótájékoztatót tartottak a magyar sajtó házában. a megbeszélésen részt vett petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes. a mezőgazdasági nagyüzemek újabb tapasztalatairól izinger pál, az állami gazdaságok főigazgatója tájékoztatta az újságírókat.

izinger pál bevezető előadásában elmondotta, hogy az állami mezőgazdasági nagyüzemekben az utóbbi években jelentős mértékben fejlődött a gazdálkodás színvonala, s ennek köszönhető, hogy 1960-ban a kedvezőtlen időjárás ellenére emelkedtek a hozamok és javultak a pénzügyi eredmények is. csökkent a kukorica, a cukorrépa, a burgonya-termelés önköltsége, és szép eredmények születtek az állattenyésztésben, a tehenészetek és sertésstenyész-tő telepek üzemelésénél. a kedvezőtlen időjárás miatt emelkedett az alma, a rizs, és még néhány más cikk termesztési költsége. a gazdaságok az aszályos esztendő ellenére holdanként 7 százalékkal nagyobb értékű árut adtak át, mint az előző esztendőben. főleg kenyérgabonából, cukorrépából és vágoállatból teljesítették túl terveiket. a termelés fejlesztése belterjes irányú volt.

az elmúlt év jelentős eredménye a szakosítás megkezdése. erre a rendelkezésre álló eszközök, főleg a gépek nemcsak lehetőséget nyújtottak, hanem készítettek is a gazdaságokat. a korábbi 25-30, vagy ennél több növény termesztéséről a gazdaságok áttértek 10-15 növényfajta termesztésére. a vetésszerkezetben a legjelentősebb változást a kukoricatermő terület 75 százalékos növelése okozta. a gazdaságok széles körben alkalmazták már a mélyművelést, megkezdték a talajerő visszapótlás korszerűbb módszereinek nagyüzemi bevezetését. mivel a műtrágya-felhasználásnál számolni kellett a termelészövetkezetek nagyobb arányú igényeivel, a megfelelő készleteket koncentráltan használták fel.

széleskörű vizsgálatok során bebizonyosodott a szuperszelektív vegyszerek felhasználásának számos előnye.

/folyt.köv./

12.05.

12.25

Zsolt

- 29 -

/bb 42. a nagyüzemi....1.folyt./vm

ezek a vegyszerek nemcsak a növényápolási munkákat egyszerűsítik, hanem a gyommentes földeken növekedett az átlagtermés is. az elmúlt évben 24.000 hold átlagában 2,45 mázsával volt magasabb a kukorica-termés, a vegyszerrel kezelt földeken, mint a hagyományosan művelt területeken. az idén az állami gazdaságok kukoricatermő területe 215.000 holdra emelkedett, s ennek mintegy felén a vegyszeres gyomirtást alkalmazzák. az elmúlt évben az állami gazdaságok, amelyek a korábbi években abraktakarmány vásárlásra szorultak, már nemcsak a saját szükségletüket fedezték és az időközben hozzájuk csatolt sertéstenyésztő vállalatokat látták el, hanem 2.200 vagon kukoricát átadtak az országos készletbe is.

tovább szélesítették a gazdaságok a belterjes buzafajták felhasználását. 1960-ban 20.000 holdon vetettek szovjet és olasz buzafajtát. a nagyüzemi kísérletekben ezek a buzák 35-55 száza lékkel adtak nagyobb termést, mint az ellenőrző parcellákon a hazai fajták. ezért az idén már a buza vetésterületének 50 százalékán külföldi, elsősorban szovjet fajtákat tettek földbe. a belterjes buzafajták igen szépek és az idén is a várakozásnak megfelelő termést ígérnek.

megkezdtek a korszerűbb módszerek bevezetését a szálak-takarmányok betakarításánál is, hogy több és jobb minőségű tömegtakarmányt biztosítsanak a megnövekedett állatállománynak. 101 gazdaságban alkalmazták az állványos szénaszárítás nagyüzemi módszerét, 41 gazdaságban a hideglevegős, 9 helyen pedig a meleg, illetve a forró levegős szárítást. a múltévi kedvező tapasztalatokat felhasználva az idén már csaknem valamennyi gazdaságban ezekkel a módszerekkel takarítják be és tárolják a pillangósok szénáját. a takarmánybetakarítás mellett az öntözéses gazdálkodás korszerű módszereinek kialakítása az egyik legfontosabb időszerű feladat a növénytermesztésben.

1960-ban emelkedett az állatállomány, s ezen belül főleg az anyaállatok száma. a tenyésztői munka szervezettebbé tétele érdekében kijelölték a szarvasmarha és sertés törzstenyésztő gazdaságokat, ezen kívül a baromfiszaporító telepeket. 14 szarvasmarha-utód ellenőrző és ivadékvizsgáló állomás segíti az ország szarvasmarha-állományának megjavítását, 12 helyen pedig a tenyész-sertések örökítő képességét, hizékonyosságát vizsgálják. a gazdaságokban megkezdtek a korszerűbb tartási módszerek bevezetését.

/folyt.köv./

12.15.

12.12.

- 30 -

/bb 42. a nagyüzemi....2.folyt./vm

egyértelműen kedvezőek a tapasztalatok a borjak és növendékmarhák szabadtartását illetően, a tehének szabadtartásánál azonban még nem alakult ki a legmegfelelőbb módszer. a kísérleteket ezen a területen tovább folytatják.

jelentős előrehaladás történt a gépi fejés elterjesztésében. tavaly már a tehéállomány mintegy 40 százalékát gépekkel fejték és kedvező tapasztalatokat szereztek a fejőházak üzemelésénél is.

a baromfitenyésztésben a tudományos kutatók segítségével megkezdődött a hibridizálás. a kívánónál lassabb volt az előrehaladás üteme a nagyüzemi állategészségügyi módszerek kialakításánál. hiányoztak a korszerű koncentrátumok, takarmánykeverők, a sertés-tenyésztés további fellendítéséhez.

a gyümölcs-és szőlőtermelési terveket a fagykárak és aszálykárok miatt nem mindenütt lehetett teljesíteni. a gazdaságok jelentős lépéseket tettek a nagyüzemi gyümölcsösök kialakításában, s a gyümölcsösök 30 százaléka már termőives törpegyümölcsös. a homoki szőlőkben a gépi műveléshez megfelelő nagy termőterületet képeztek ki és művelő utak kialakításával segítették elő a gépek használatát. a nagyüzemi zöldszékes kertek területe 1960-ban már elérte a 3.600 holdat.

a gépesítésben az elmúlt év a kétmenetes gabona-és aprómag betakarítás bevezetése mellett a belső majorsági munkák gépesítésében hozott változást.

1960-ban az állami gazdaságok a tervezetthez viszonyítva 501 millió forintos eredményjavulást értek el és 139 millió forinttal csökkent az állami támogatás.

a termelőszövetkezetek munkájának segítése érdekében 800 szövetkezetet patronáltak a gazdaságok. 500 szakember ment véglegesen, 220 egy esztendőre dolgozni a szövetkezetekbe. a hagyományos patronálási formák mellett egyre nagyobb szerepet kaptak a tapasztalatcserék. 573 ilyen megbeszélésen 19.500 termelőszövetkezeti tag vett részt. ezen kívül 124 egy-és kéthetes tanfolyamot is szerveztek a szövetkezeti gazdálkodók.

/folyt.köv./

12.20.

12.05.

- 31 -

/bb 42. a nagyüzemi...3.folyt./vm

ebben az esztendőben építi ki a földművelésügyi minisztérium a szaktanácsadó bemutató üzemek hálózatát. eddig 140 állami gazdaság kapott megbízatást e nagy jelentőségű munkára. az állami gazdaságok értékelésénél a jövőben azt is figyelembe veszik, hogy a körzetükben milyen eredményeket érnek el a közös gazdaságok.

az elmúlt évek eredményei alapján megvan a lehetőség arra, hogy az állami mezőgazdasági nagyüzemek 1961-ben újabb, jelentős lépést tegyenek a fejlett, nagyüzemi gazdálkodás útján - állapította meg a főigazgató./mti/

bb. 44. időjárásjelentés

tm/gy

1961. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én, pénteken 13 órákor:

néhány helyen eső, délutáni zivatar

a brit szigeteken, franciaországban és az ibériai félszigeten, továbbá az alpok-kárpátok vidékén csendes, mérsékelt felhős az idő és csak néhány helyről jelentettek kisebb esőt, vagy zivatart. európa többi részein általában erősen felhős, többfelé szeles esős időjárás uralkodik. a hőmérséklet európa legnagyobb részén még mindig kissé alacsonyabb, mint ebben az évszakban lenni szokott. hazánkban csütörtökön a dunántúlon mérsékelt, keleten erősen felhős volt az ég. a tiszta vonalától keletre fekvő területen többhelyen esett kisebb eső. tokajban, mátekszalkán és berettyóújfalun zivatar is keletkezett. a csapadék mennyisége csak a zivatáros helyeken volt jelentős. tokajban 5, berettyóújfalun 16 millimétert mértek. a hőmérséklet napközben általában 15-19, néhány helyen 20 fokig emelkedett. ma hajnalban általában 4-7, a dunántúl északnyugati részén 2-4, viszont délen és keleten helyenként csak 7-9 fokig hűlt le a levegő. a talajhoz közeli légrétegekben a hőmérséklet néhány helyen 0, esztergomban minusz 2 fokig csökkent. ma délelőtt országsszerte csak gyengén, vagy közepesen volt felhős az ég. a hőmérséklet 10 órákor 13-18 fok között volt. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 13.7 fok volt, a sokévi átlagnál 3.3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órákor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, mérsékelt süllyedő irányzatú.

/folyt. köv./

13.20.

13.55

- 32 -

bb. 44. / időjárás..... 1. folyt./ gy

várható időjárás szombat estig: közepesen, időnként erősebben felhős idő. néhány helyen eső, kisebb délutáni zivatar. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-7, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-22 fok között. előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: mérsékelt északi, északkeleti később délkeletire forduló szél. délután felhős idő, esetleg kis helyi záporral. éjjel derültebb idő. a hőmérséklet napnyugatkor 15, hajnalban 7 fok körül lesz.

a duna vizállása ma reggel: 520 centiméter.

/mti/

bb 47. megkezdtek a próbaüzemelését az ózdi kohászat új oxigéngyárában

vid te vm ki

1961.május 19.

az ózdi kohászati üzemekben két éve kezdték meg hetvenöt millió forint költséggel irányzattal az új, nagyteljesítményű oxigéngyár építését. az új gyárban a német demokratikus köztársaságból beszerzett, s évente több mint 12 millió köbméter oxigént fejlesztő berendezéseket szereltek fel, ezenkívül oxigéntároló gömbtartályokat töltő kompresszorokat építettek, s lefektették az oxigéngyárat az acél művel összekötő, mintegy nyolcszáz méter hosszúságú távvezetékét. a keletnémet szerelők és a hazai vállalatok dolgozóinak együttműködésével épített gyárban megkezdtek az üzemi próbákat. a mintegy másfél hónapig tartó próbaüzemelés alatt a gyár már részlegesen termel és a jövő héten eljuttatják az oxigént a martini acélműbe is.

az új gyár végleges üzembehelyezésével teljesen fedezik majd az ózdi kohászat oxigénszükségletét, s ezenkívül lehetővé válik, hogy mind a régi, mind az új acélműben folyamatosan rátérhessenek az eddiginél sokkal gazdaságosabb, korszerű eljárás, az oxigén befúvatásos acélgyártás alkalmazására./mti/

bb 45. borsóarató gépet készítettek mosonmagyaróvárott

vid te vm ki

1961.május 19.

borsóarató gép három mintapéldánya készült el a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban. a gép, amelyet az eszközfordozó traktor elejére függesztenek fel, hasonlít a kombájn vágószerkezetéhez. csaknem két és fél méter széles rendet vág és a learatott zöld, vagy érett borsót rendre rakja. teljesítménye napi 8-10 hold. a gépekkel ez idő szerint házipróbát végeznek, majd átadják azokat a mezőgazdasági gépkísérleti intézetnek minősítésre. a sorozatgyártást a minősítés után kezdik meg./mti/

11.15

bb 46. megkezdtek a pamuttipusu danulonszál gyártását nyergesuffalun

vid te vm ki

1961.május 19.

alig több mint két éve termel hazánk első szintetikusszál üzeme, a nyergesuffalui magyar viscosa gyárban felépített danulongyár. az ndk segítségével létesített, német gépekkel felszerelt új létesítményben gyorsan elsajátították a vezetők és a dolgozók a teljesen új szakmát. azóta már számos újítást, egy jelentős találmányt vezettek be és nyolcszáz tonna, a tervezettnél is jobb minőségű gyapjutipusu szálakat gyártottak. most megkezdtek a pamut tipusu danulonszálak készítését is, ez lényegesen nehezebb, igényesebb munka és a tervek szerint ebből harminc százalékkal kevesebbet kellett volna gyártaniuk, mint a gyapjutipusból. a gyár dolgozói azonban itt is merész kezdeményezést valósítottak meg. az előírt 120 lyukas szálképző fej helyett 180 lyukast alkalmaztak, s így ebből is ugyanannyi mennyiséget tudnak készíteni egy műszak alatt, mint a gyapjutipusból. harminc tonna pamuttipusu danulonszálakat már átadtak a továbbfeldolgozó iparnak.

az üzemben egyébként hozzákezdtek ahhoz a nagy munkához is, amelynek során a meglévő épületben hétszeresére bővítik a danulon termelést. a két ütemben sorra kerülő beruházás első részét már a jövő év közepére befejezik, s ettől kezdve a jelenlegi évi 370 tona helyett 1500 tonna műszálakat termelnek./mti/

- . -

bb 48. az állami operaház igazgatósága

hné vm fm

1961.május 19.

közli, hogy szilvássy margit betegsége miatt május 20-án, szombaton a háry jános előadása elmarad és helyette ugyancsak az 5-ös bűnlet kilencedik előadásaként szabó ferenc: ludas matyi című balet szerepel műsoron./mti/

- . -

14.30
14.00

Leli

- 34 -

bb 50. mozgatható válaszfalak - padlófűtés - nagyobb alapterületű lakások - az építőipar huszéves távlati tervéről tanácskozott az építőipari tudományos egyesület ötödik küldöttközgyűlése - kiosztották az alpár ignác-érmeket

t sb/hné vm vg

1961.május 19.

az építőipari tudományos egyesület pénteken a technika házában megtartotta ötödik küldött-közgyűlését. többszáz egyesületi tagon kívül megjelent a tanácskozáson dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság főigazgatója, dr. csanádi györgy, a közlekedés-és postaügyi miniszter első helyettese, dr. perényi imre, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem rektora és részegi ferenc, az építői fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöke.

a tanácskozáson lux lászló, építésügyi miniszterhelyettes beszólt az építőipar huszéves távlati tervéről. elmondotta, hogy a tervezési munka első szakasza befejeződött, kidolgozták a műszaki fejlesztési terv irányelveit. sok feladat van azonban még hátra, mert össze kell egyeztetni a népgazdaság más ágazatainak és a baráti országoknak a fejlesztési terveivel is. a legfontosabb irányelveket ismertette a közgyűlésen. többek között elmondotta, hogy ebben az időszakban a hazai építőipar utóléri a műszakilag fejlettebb országokat és széleskörűen felhasználja a jelenleg legkorszerűbb építési módszereket. a huszéves távlati terv második szakaszában már nagyobb alapterületű lakások építését és több elavult otthon kicserélését tervezik. az egyedül állóknak szállodaszerű otthonok létesítését irányozták elő. a magánérből építkezőknek kisebb társasházak, vagy a községekben és a termelőszövetkezetekben csoportos lakásépítkezések kivitelezését javasolják. sokféle új épületszerkezetet, az előregyártás jelentős fejlesztésével gyorsítják az építkezéseket, korszerűsítik az építményeket. többek között készítenek majd előregyártott válaszfalakat, amelyeket a helyiségek felhasználói a rendeltetési cél változása szerint eltolhatnak, mozgathatnak. megkezdik a teljesen berendezett és egy darabban beemelhető fürdőszobák gyártását, s a lakás-fűtés egyik korszerű változataként kísérleteznek majd padlóba, illetve mennyezetbe épített fűtési és szellőztési megoldásokkal.

/folyt.köv./

14.28.

14.40

- 35 -

/bb 50. mozgatható.....1.folyt./vm

a tanácskozási részvevői a közlésekben megvitatták a távlati-fejlesztési irányelveket, majd elhatározták, hogy az egyesület ankét-sorozatát rendez a huszéves tervről, a bírálókkal, újabb javaslatokkal segíti ennek végleges kidolgozását, az értekezlet délután meghallgatta az elnökség beszámolóját, majd megválasztotta a tudományos egyesület új vezetőségét, a közgyűlés alkalmából végül az egyesületben végzett kiváló műszaki és tudományos munkáért az alpár Ignác-érem első fokozatával tüntették ki Léval Andor és Winkler Oszkár, a második fokozattal Kondik László és Pesti Tibor, a harmadik fokozattal Hergár Viktor, Kádár Vilmos és Lakos Andor mérnököket./mti/

bb 49. már 17.000 holdat öntöznek szolnok megyében

vid ká/j vm hk

1961.május 19.

Szolnok megye termelőszövetkezetei már április végén, május elején megkezdték az öntözést, az előző éveknél korábban eddig mintegy 17.000 hold földre juttatták el az öltető vizet, a rizsvetés befejeztével teljes erővel megindult az árasztás, és a terület 80 százaléka már víz alatt áll, a kisüzemi, a mezőgazdasági, a karcagi és a szolnoki járás közös gazdaságai 2000 hold kapásnövényt öntöztek, annak ellenére, hogy az „aranyat érő”, májusi esők megáztatták a földeket és a határ kedvező képet mutat, teljes erővel folytatják az előkészületeket 104.000 hold öntözésére./mti/

14.30.
1445

- 36 -

bb 51. szombaton nyílik a harmadik rózsakiállítás

k ie/s ká 1961.május 19.

Szombaton délelőtt nyílik meg Budatétényben harmadik rózsakiállítás, a kiállítás idején virágban lesz a kertészeti kutató intézet 1,500 rózsafajának zöme, közöttük a tavaly külföldről érkezett 150 új fajta is, a kiállítás május 28-ig naponta 11 és 19 óra között tekinthető meg./mti/

--

bb 52. nagyszabású művészeti fesztivál nyolc vidéki városban - a szót sajtótájékoztatója

t hi/sze/s fm 1961.május 19.

Pénteken a szót székházában Vas János, a szót kulturális osztályának vezetője sajtótájékoztatón ismertette a szakszervezeti művészeti fesztiválok programját, valamint a nyári gyermekfoglalkoztatás előkészületeit, elmondotta: a művészeti csoportok szerepe a szakszervezetek kulturális tevékenységében is igen nagy jelentőségű, ezért az idén csaknem minden művészeti ágban megrendezik az együttesek országos fesztiválját, a szakszervezetek ezekkel a nagyszabású rendezvényekkel a vidék kulturális fejlődését kívánják szolgálni, így valamennyi fesztivál vidéki városban kerül sorra.

A kórusok - két-két szakma közös rendezésében - az ország öt városában lépnek fel, május 20-án és 21-én Székesfehérvárott a pedagógusok és a helyiipari szakszervezet kórusainak részvételével körülbelül ezer dalos találkozik majd; a közhivatali és kereskedelmi dolgozókból alakult énekkarok június 24-én és 25-én Békéscsabán mutatkoznak be; július 1-én és 2-án Szegeden a textilés és élelmiszeripari üzemek kórusai szerepelnek; a bányászok és építők énekkarának fesztiválját július 8-án és 9-én a tíz éves fennállását ünneplő komlón rendezik meg; a július 15-én és 16-án Szolnokon sorra kerülő kórustalálkozókra a vasutasok, közlekedési dolgozók és a postások énekkarai lépnek színpadra, a Liszt, Bartók-évforduló jegyében meghirdetett énekkari fesztiválok legalább öt-hatezer dalos részvételére számítanak, minden fesztivál díszhangversennyel kezdődik; a részvevő együttesek egy kórust alkotva, három-négy műsorszámot adnak elő, a dalostalálkozókat egyúttal Liszt és Bartók művének ismertetésére is felhasználják: a részvevők nemcsak a hangversenyek programjában szereplő művekből ismerik meg a két nagy zeneszerző munkásságát, hanem a tit közreműködésével tartandó ismeretterjesztő /folyt.köv./

15,20 15.10

- 37 -

144

bb 52./ nagyszabású művészeti.... / 1.folyt.s

előadásokon is, a legkiválóbb szakszervezeti énekkarok egyébként résztvesznek majd az augusztus 15 és 20 között debrecenben sorra kerülő nemzetközi kórusfesztiválon is.

a táncsoportok fesztiválját augusztus 5-én és 6-án a tíz éves jubileumát ünneplő várpalotán rendezik, ebből az alkalomból megnyílik a város új nagy szabadtéri színpada, ahol 17 szakszervezeti tánckar - körülbelül ötszáz főnyi szereplőgárda - mutatkozik be a város közönségének, a fesztivál programjában a baráti népek táncai és magyar népi táncok szerepelnek.

a színjátszó csoportokkal kapcsolatban - mint a tájékoztatón elmondották - a szakszervezetek arra törekuszenek, hogy ezeknek az együtteseknek egy része irodalmi színpaddá alakuljon, ennek jegyében rendezik meg június 3-án és 4-én, továbbá 10-én és 11-én győrtt az irodalmi színpadok tagjainak találkozókat, tizenegy együttes közreműködésével, a műsori anyagot állítják össze, hogy tapasztalatokat adjon az irodalmi színpadok fejlődéséhez.

az ideai tervek közé tartozik még, hogy a kilenc legjobb budapesti szimfonikus zenekar - szintén a liszt-bartók évforduló programjához igazodva - összesen a peremkerületekben - többek között újpesten és pestszéchen - hangversenyeket rendez, hogy ezzel is elősegítse a munkásság zenei művelődését, gondolnak a szakszervezetek a képzőművészeti körökre is : november 10 és 30 között az építők székházában nagyszabású kiállítást rendeznek a munkás-képzőművészek válogatott alkotásaiból.

gazdag programot terveznek a szakszervezetek a gyermekek nyári foglalkoztatására is, ezt az akciót a szakszervezeti művelődési otthonok már több év óta szervezik, hogy ezzel is megkönnyítsék a szülők dolgát a tanítási szünetben, jelenleg 76 kulturális intézmény foglalkozik programszerűen a gyermekekkel, s az elmúlt évben körülbelül négyszázezer iskolás vett részt rendezvényeiken, az egyre növekvő érdeklődést látva, a szakszervezetek most az egész nyárra kiterjedő programot készítenek elő, pedagógusok és főiskolások felügyelete mellett kirándulások, városnézés, három-négy üzem megtekintése, sportolási és különböző szórakozási lehetőségek várják a szünetben a gyermekeket, gondoskodnak arról is, hogy a napközi foglalkozások ne csak szórakozást nyújtsanak az iskolásoknak, hanem tanulmányait is elősegítsék./mti/

15,28

- 38 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 3. kiadásunk 6. bekezdése helyen így hangzik:

szombaton és munkaszüneti napokon budapest vigadó térről 14.30

órákor induló hajójárat szombaton dömösig, munkaszüneti napokon csak kisorosziig közlekedik.

...-

bb 54. megkezdték az üzemi próbákat az ózdi finomhengermű automatikus berendezésével

vid te vm ki

1961.május 19.

az ózdi kohászati üzemek finomhengerművének drótsorozatán a kihengerelt acélokat korábban kisteljesítményű motollák csévélték fel a dobokra, a dobokról lekerülő, mintegy nyolcszáz fok meleg huzalkarikákat a hengerészek fogókkal húzták a távolabbi rakodótérre, a fáradságos munka miatt a dolgozók félóránként váltották egymást.

a fontos munka korszerűsítésére nagyteljesítményű, villamos-meghajtású motolla-és szállítóberendezést szereltek fel, s ezekkel pénteken megkezdték az üzemi próbákat, a mintegy három hétig tartó próbaüzemelés után a berendezést véglegesen üzembehelyezik.

az új berendezésekkel az eddigi munkák mintegy kilencven százalékát automatikusan oldják meg, a henger alól kikerülő acélszalakat ugyanis fotocellával vezérelt motollaberendezés csévéli fel, s ugyancsak automatikával irányított készülék továbbítja az anyagot a szállítószalagra, majd a hűtőpályára, ahonnan szintén önműködő berendezéssel kerül a tárolóhelyre.

a több mint huszmillió forint költséggel felszerelt berendezéssel 18 dolgozót mentesítenek a fáradságos munkától, s ugyanakkor mintegy husz százalékkal növelhetik a hengersorozat termelését, mert most már az eddiginél jóval nagyobb súlyú anyagokat, bugákat hengerelhetnek, s lényegesen jobban használhatják ki a hengersorozat teljesítőképességét, így évente körülbelül huszezer tonnával több hengereltárut, az építkezéseknél igen fontos betonacélt készíthetnek majd, s ezzel jelentős mennyiségű importtól mentesítik a népgazdaságot./mti/

15,48 16-15

- 39 -

HE

a szerkesztőségek figyelmébe!

a b.7. sz. hír/ magyar jogászok tanulmányuton.../ harmadik sorában adjunktus helyett d o c e n s irandó.

/mtl/

bb 53. a párt és a kormány vezetőinek látogatása a vásáron

sz-x /tz/gk vm vg

1961.május 19.

a vásár ünnepélyes megnyitása után a párt-és állami vezetők megtekintették a kiállítási csarnokokat. először a magyar tudományos akadémia pavilonját keresték fel. erdei ferenc akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkára, továbbá jánossy lajos és szigetfi györgy akadémikusok fogadták őket. a párt és a kormány vezetői megtekintették az akadémia intézeteinek munkájáról beszámoló anyagot. a hazai ipar kiállítási csarnokain a szakminiszterek kalauolták végig a látogatókat. a könnyűipari pavilonban érdeklődésekre a kiállító üzemek szakemberei elmondották, hogy a „famentes„ pozdorjalemezről készült, 11 darabból álló új konyhabutor sorozatgyártása a jövő évben kezdődik meg és ára 3.500 forint lesz. a kohó-és gépipari kiállítási helyiségében működés közben tekintették meg többek között a budapesti, a csepeli és a székesfehérvári szerszámgépgyárak korszerű, új, automatizált berendezéseit.

nagy érdeklődéssel szemlélték meg a találmányi hivatal kiállításán a legújabb hazai konstrukciókat, gépeket. ellátogattak az élelmiszeripar, a híradástechnikai ipar kiállítási helyiségeibe és a kisiparosok pavilonjába is.

különösen nagy figyelmet keltett a nehézipari minisztérium alumíniumbordázatu, poliészter tetőzetű csarnoka.

ezután a vásár külföldi pavilonjait keresték fel. a szovjet kiállítás területén a.j. morozov pavilonigazgató és a szovjet kereskedelmi kirendeltség vezetői üdvözölték a vendégeket, akik hosszan időztek a szovjet ipar legújabb gyártmányai között. a szovjet szakemberek külön is felhívták figyelmüket a különleges, silónövényeket betakarító kombájnra, az univerzális szőlőművelő gépre, valamint a legújabb szovjet személy-és tehergépkocsikra.

/folyt.köv./

15,50 16.20

- 40 -

1/2

/bb 53. a párt és a...1.folyt./vm

a kínai népköztársaság pavilonjában különböző kohászati üzemek modelljeit és a kínai ipar legszebb termékeit tekintették meg. amikor a legújabb típusú kínai fogorvosi szék mellett haladt el a csoport, münnich ferenc, a minisztertanács elnöke nagy derűtséget keltve jegyezte meg: „nagyon szép, biztosan sokat is tud, de - hiába - ezeket én nem szeretem,,.

nagy elismerést váltott ki a látogatók között a sárga folyón két év alatt felépült duzzasztó és víztároló kicsinyített modellje. szakasits árpád elmondotta, hogy annak idején személyesen is tanuja volt a hatalmas építkezés megkezdésének. a közvetlenül mellette kiállított modell, az óriási kerek üvegpalotána, a pekingi munkás sportcsarnoknak kicsinyített mása előtt pedig apró Antal, a minisztertanács első elnökhelyettese jegyezte meg, hogy „ilyen kiállítási csarnokra lenne szükségünk, például a lágymányosi új vásárváros számára,,.

ezután a párt és a kormány vezetői a jugoszláv, a lengyel, az csehrák, a csehszlovák pavilont, a német demokratikus köztársaság és bulgária kiállítását, valamint a francia, angol, nszk, holland, belga, marokkói, olasz, és a többi nyugati cégek árubemutatóit nézték végig. hosszan időztek azoknál a nyugati kiállítóknál, akik most első ízben vesznek részt a budapesti pári vásáron.

a vásár megtekintése után apró Antal, a politikai bizottság tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese sajtótájékoztatón mondotta el véleményét a látottakról.

/folyt.köv./

bb 56. szombaton kezdi meg vidéki előadássorozatát a néphadsereg művészegyüttese

i vt/gk vm fm

1961.május 19.

a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese ez évben is számos helyről - városokból, falvakból - kapott meghívást fellépésre.

/folyt.köv./

15,55

- 41 -

1/2 16.25

/bb 56. szombaton...1.folyt./vm

katonaművészeink a kéréseknek szívesen eleget tesznek s május 20-án, szombaton megkezdik vidéki szabadtéri előadásorozatukat.

a néphadsereg művészegyüttese változatos, érdekes műsorral lép fel szombathelyen, karcagon, zalaegerszegen, nyíregyházán, ózdon, kazincbarcikán, miskolcon és másutt. az első előadást szombaton este zalaegerszegen tartják./mt1/

bb 55. rekordidő alatt végezték el a dunai vasmű petőfi kohójának közepes javítását

vid te vm ki

1961.május 19.

az év minden órájában folyamatosan működő kohókat az elhasználódott berendezések cseréjére és pótlására kétévenként néhány napra leállítják. kedden reggel a sztálinvárosi petőfi kohónál került sor ilyen közepes javításra. szerelők, lakatosok, hegesztők brigádjai - ütemterv szerint - fogtak hozzá a nehéz munkához. kilencvenhat órára tervezték a javítást, amelyben körülbelül kétszáz fizikai és műszaki dolgozó vett részt.

a legnehezebb feladat, s egyben a legfontosabb munka, a kohó tetején - körülbelül negyven méter magasságban - a régi torokzár leszerelése és az új felhelyezése volt. kisari péter és bucsek ferenc brigádjai háromnapos fáradhatatlan munkával kitűnően elvégezték a cserét. a hatvan tonna súlyú torokzárát előre összeszerelt nagyobb egységekben emelték helyére. kúsz sándor brigádja nehéz körülmények között a gázegőket cserélte. lázár tiber brigádja pedig a 180 centiméter átmérőjű gázvezeték tolozár cseréjénél rövidítette meg a szerelési határidőt. a munkában részt vett többi brigád is hasonló jó munkát végzett és pénteken reggel jelentették, hogy a tervezett 96 óra helyett hetvenhárom óra alatt befejezték a javítást.

a tervszerűen szervezett és óramű pontossággal végrehajtott közepes javítást a dísgyőri és ózdi kohászok képviselői is tanulmányozták, s elismeréssel beszéltek a gyors munkáról. a hazai kohászat történetében ugyanis ez eddig a legrövidebb közepes javítási idő. 1955-ben még 124, 1959-ben pedig 101 órás állásidő alatt javították ki az óriáskohót.

reggel fél nyolckor a kohászok ismét üzembehelyezték a petőfi kohót és délután már vasat csapoltak.

a javítási idő megrövidítése 660 tonna öntödei vasat, körülbelül 1.8 millió forint értéket jelent a népgazdaságnak./mt1/

16,00 16,20

- 42 -

bb 53. /a párt és a kormány 2. folyt./- szb

apró antal: a vásár híven tükrözi népgazdaságunk erejét, egész dolgozó népünk mozgalmas munkáját. hirtelenjében nem is tudom, mit emeljek ki a sok szép látnivaló közül. az itt töltött rövid idő alatt sajnos nem tudtam mindent olyan alaposan megtekinteni, ahogyan szerettem volna. világosan látható azonban így is, hogy pártunk központi bizottságának, kormányunknak, műszaki értelmiségünknek, munkásainknak az az erőfeszítése, hogy iparunk műszaki színvonalát a lehető leggyorsabban fejlesszük, máris jóeredményekkel járt.

a gépipar kiállított tárgyai közül megragadták figyelmemet az új típusú vízszintes- és függőleges tengelyű sikkösörög-gépek és automata esztergapadok, valamint az ipari televíziós berendezések. érdekessége ennek a pavilonnak a hétcsatornás jelentéstároló magnetofon, a réginél százszor kisebb adócső s a modern paradicsombesűrítő berendezés.

a könnyűipar is kitett magáért, jóval nagyobb mennyiségben láthatunk most a vásáron nemeskikészítésű, gyűrődésmentes, zsugorodásmentes, tartósfényű textiliákat.

a nehézipari minisztériumnak a legfejlettebb építési eljárással készült kiállítási csarnok. an szintén számos modern gyártmányt, berendezést, terméket ismerhettünk meg. csak ki-ragadom a sok közül az ellenáramú ioncserélő műszert, a különböző, polieszterből készült tárgyakat, például a tetszetős kül-sejű könnyű motorcsónakot, vagy a nagyszilárdságú, bordázott fedőlemezeket. a pavilon mellett állították fel az újszerkezete-tü könnyűfémből készült, csaknem 40 méter magas távvezeték- oszlopot.

az építőipar kiállított tárgyai közül a szó szoros értelmében is kiemelkedik a hatalmas, könnyűszerkezetű önszerelő toronydaru. ezen a vásáron mutatták be először a feszített vasbetonból készült utcai kandelláber-oszlopokat is. ez a szerkezeti eljárás a legmodernebbek közé tartozik.

nagyon tetszetős a hajóiparunknak a városligetítő közepén épült ötletes, új színfoltot jelentő pavilonja. zárójelben hadd jegyzem meg: ez utóbbit véleményem szerint a vásár kapuinak bezárása után sem ártana valamilyen formában hasznosítani.
/folyt.köv./

17,05

17,10

17,15

- 43 -

bb 53. /a párt és a kormány... 3. folyt./- szb

méltán váltottak ki elismerést a magyar járműipar kiállított termékei, a modern kivitelű, tetszetős közlekedési eszközök, autóbuszok, teherautók, traktorok és más gyártmányok. sorolhatnám még a példákat, de úgy gondolom, ez nem is igen szükséges, hiszen valójában nem is az egyes kiállítók, kiállított tárgyak, hanem a vásár egésze, az összbenyomás gyakorolta ránk a legnagyobb hatást. úgy éreztük, amikor végigmentünk a pavilonjainkon, hogy ez a vásár tulajdonképpen a magyar ipar vizsgálója. arról számolt be iparunk, milyen nagy előrehatalást ért el az elmúlt esztendőben. ahogy visszapillantok a látottakra, határozottan mondhatom: a vásár híven tükrözi népgazdaságunk erejét, nagyrányú fejlődését és munkásaink, értelmiségünk, egész dolgozó népünk szorgalmas munkáját, találékonyságát, alkotóképességét. a budapesti és a vidéki dolgozóknak azt ajánlom, hogy látogassák minél tömegesebben a budapesti ipari vásárt. itt sokat, nagyon sokat tanulhatnak!

Én meg szeretném említeni, hogy ezen a vásáron az is megmutatkozik: milyen nagyok még a kiaknázatlan lehetőségeink, milyen hatalmas tartalékok vannak iparunknak. arra gondolok, hogy az itt látott új gyártási módszerek, újítások, ötletek, találmányok, gépek és iparcikkek még nem váltak általánossá a területen minden területén. Kinek ne tűnt volna fel például, hogy a korábbi kiállításokon bemutatott egyesítési cikkek egy része még hónapok múltán sem került el a vásárló közönséghez. remélem, iparunk és kereskedelmünk vezetői tanultak az előző évek tapasztalataiból és egyre kevesebb ilyen panasz lesz. a magam részéről most a nyilvánosság előtt is felhívom erre a figyelmüket.

az iparnak és kereskedelemnek arra kell törekednie, hogy mindaz, ami itt szép és jó, és megnyeri a magyar dolgozók többségének - de a külföldi látogatóknak a tetszését is - minhamarabb tömeggyártásba kerüljön, eljusson a fogyasztókhoz és a külföldi vásárlókhöz.

a vásár jelentősége azonban nem merül ki ennyiben. nemcsak a magyar látogatók számára teszi szinte kézzelfoghatóvá mindazt, amiről évközben az újságokban olvashatnak, de megmutatja a külföldnek is, mire képes a magyar ipar. hazánkban mind a szocialista, mind a kapitalista országokkal, évről-évre bővülő gazdasági kapcsolatait ez a vásár hasznosan előmozdítja. a kiállítás alkalmából hazánkba látogató külföldiek megismerhetik a magyar ipar termékeit, a magyar vállalatok pedig kapcsolatba léphetnek a külföldi kiállítókkal, tanulhatnak bemutatott termékeikből és üzleteket köthetnek velük.
/folyt. köv./

17, 10 17⁴⁰

KSE

- 44 -

bb 53. /a párt és a kormány... 4. folyt./- szb

ilyen értelemben ez a vásár küzdőtér is: a békés egymás mellett élés küzdőtere. igen alkalmas arra, hogy megmutassuk, mit tudunk mi és mit tudnak ők. Lemérjük egymás erőit, képességeit. félreértés ne essék, amikor azt mondom „mi,, , nemcsak magunkra gondolok, hanem a többi szocialista országra is. ezért is örülünk annak, hogy a szovjetunió, kína és többi baráti ország igazán kitűnő termékekkel megjelent körünkben. biztos vagyok benne, hogy részvételük nagyban hozzájárul majd a budapesti ipari vásár sikeréhez.

üdvözöljük ezen a kiállításon azoknak a nem szocialista országoknak képviselőit is, akik a józan ész szavára hallgatva részvételükkel hozzájárultak a népek békés egymás mellett éléséhez, a világkereskedelem, különösen a kelet és nyugat között folyó kereskedelem minél szélesebbkörű kibontakozásához.

befejezésül: hadd mondjak köszönetet a hazai és a külföldi kiállítóknak, a vásár tervezőinek és építőinek, mindazoknak, akik kivették részüket az előkészületekből. a vásár remélhető sikere elsősorban az ő derekas munkájukat dicséri. /mti/

--

bb 58. csehszlovák-magyar baráti délután az agrárregyetenen

k ie szb ká

1961. május 19.

a csehszlovák népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából csehszlovák-magyar baráti délutánt rendeztek pénteken az agrártudományi egyetemen. az ünnepségen résztvett vincze lászló, a csehszlovák népköztársaság ideiglenes budapesti ügyvivője. pavel racek, a nagykövetség titkára mondott ünnepi beszédet, majd az egyetem tanárai és hallgatói számoltak be a szomszédos baráti országban tett tanulmányutjuk tapasztalatairól. az ezt követő műsorban több neves előadóművész, valamint az egyetem színjátszó csoportja és énekkara szerepelt. az ünnepség alkalmából az egyetemen kiállítást is rendeztek a csehszlovák könyv- és folyóiratkiadás termékeiből és fényképes dokumentumokból. /mti/

--

17, 15 17⁴⁰

KSE

-45 -

bb 57. eltemették gyagyovszky emilt

t v/tm szb sr

1961. május 19.

a kerepesi temetőben pénteken nagy részvétellel kísérték utolsó útjára gyagyovszky emil költőt. a vörös, fekete drapériával letakart ravatalnál a magyar írók szövetsége elnökségének nevében földéak jános bucsuzott az elhunyttól

- költő volt, harcos volt, - mondotta többek között - aki hatvan évig töretlen hűséggel szolgálta osztálya szocialista törekvéseit. minden erejével arra törekedett, hogy a munkásság szellemi felemelkedésén dolgozzon. kórus-szövegeket írt, munkásszindarabokat alkotott, műsorokat állított össze, teleplező ujságcikkeket írt, sokat fordított. költészete kezdetét jelentette mai szocialista költészetünknek. példamutató multja, eredményeiben gazdag munkássága, hűsége, embersége tovább él bennünk.

a szakszervezetek országos tanácsa és a népszava szerkesztősége nevében timmer józsef, a népszava főszerkesztője mondott beszédet.

- munkád őrzői, folytatói nevében: bucsuzom tőled, munkáslapunk, a népszava legrégebb munkatársától. bucsuzunk a munkásköltőtől, aki az utca népének írta 1903-ban első versét és haláláig vallotta: a munkásköltőnek osztálya ad „megrendelést”, hogy mit kell írnia. kezelettel megőrizzük dolgozó életed emlékeit, műveidet.

- a régi harcostársak nevében tiborc zsigmond emlékezett gyagyovszky emilre.

a ravatalnál - amelynél nagy számban jelentek meg a munkásmozgalom régi harcosai, a kortársak, neves magyar írók, ismerősök és tisztelők - a vasas zenekar játszott gyászindulót. a sírnál az mszbt központi kórusa gyagyovszky emil ismert munkásdalát énekelte, majd a sirt elborították a hála és emlékezés virágai. /mti/

--

17,48 18.55

- 46 -

KE

bb 59. térkép az erdei fafajok hazai elterjedéséről - erdészeti tudományos tanácskozás az akadémián

1961. május 19.

t ie szb ká

erdészeti tudományos tanácskozást rendeztek pénteken a magyar tudományos akadémián. kutatók, a termelésben és igazgatásban dolgozó szakemberek az erdészeti kutatások legújabb eredményeiről hallgattak és vitáltak meg beszámolókat.

a hat előadás képet adott arról, hogyan járult hozzá a legutóbbi időben az erdészeti tudományos intézet az erdőgazdálkodás fontos gyakorlati kérdéseinek megoldásához. az egyik legfőbb probléma, hogy az erdei fák rendszertelenül, csak néhány évenként hoznak elegendő magtermést, s ez erősen akadályozza a telepítést. az intézetben kialakítottak egy olyan, különböző agrotechnikai és egyéb módszerekből álló komplex eljárást, amely a kísérleti tapasztalatok szerint bővebb, rendszeresebb magtermésre serkenti a fákat. a micsurini biológia gyakorlati alkalmazásával a nyárfák fejlődésének meggyorsítására dolgoztak ki módszert: idős fa ágára oltják rá a fiatal csemetét. ez főként az új fafajták előállításához ad segítséget: tíz esztendővel meg rövidíti a nyármesítéshez szükséges időt. a tanácskozáson beszámoltak a zokról - a közelmúltban egy nemzetközi kongresszuson is ismertetett - hazai kutatásokról, amelyek az erdei lomb-nyom talajvédelmi szerepét, az erózió elleni használhatóságát vizsgálják. bemutatták végül azokat a térképeket, amelyek első ízben rögzítik az erdei fák fontosabb fajainak hazai elterjedését. az ehhez kapcsolódó kutatások arról adnak képet, hogy az egyes fafajok milyen éghajlati viszonyok mellett fejlődnek legjobban.

a tanácskozáson megvitatott kutatási eredmények elősegítik a jobb gazdálkodást az ország 1.3 millió hektárnyi erdőin és bővítik az évi huszezer hektárnyi új telepítés tudományos megalapozottságát. /mti/

--

17,50 18.55

- 47 -

KE

bb 60. csehszlovák belkereskedelmi küldöttség érkezett hazánkba
ta/-lm vg 1961. május 19.

pénteken j.brabec belkereskedelmi miniszter vezetésével, csehszlovák kereskedelmi delegáció érkezett hazánkba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren tausz jános belkereskedelmi miniszter és a minisztérium vezető munkatársai fogadták.

a csehszlovák kereskedelmi szakemberek ötnapos magyarországi tartózkodásuk ideje alatt tárgyalnak a két ország közötti belkereskedelmi választékcseré bővítéséről, megtekintik a budapesti ipari vásárt és tanulmányozzák a magyar kereskedelem szervezetét. meglátogatnak több korszerű kereskedelmi és vendéglátóipari egységet és kicserélik a két ország belkereskedelmének tapasztalatait is. /mti/

--

bb 61. olasz lap vezetője a magyar sajtó házában

k v/sze-lm fm 1961. május 19.

pénteken a magyar sajtó házában gianluigi bragantin, az il lavoro című olasz lap főszerkesztője magyar újságírókkal találkozott. a vendég az olasz politikai élet kérdéseiről beszélgetett a magyar sajtó képviselőivel. /mti/

--

bb 62. megérkezett a német demokratikus köztársaságból az idei első üdülőcsoport különvonata

i tz/sze-lm vg 1961. május 19.

az ibusz szervezésében budapestre érkezett a német demokratikus köztársaságból az első idei üdülőcsoport különvonata, amely 326 német turistát hozott kéthetes balatonföldvári nyaralásra.

a német turisták megtekintették budapest nevezetességeit és pénteken már el is utaztak balatonföldvára. /mti/

--

18,00

19.05

- 48 -

bb 63. megkezdtek rendszeres járataikat a dunaj és az amur
i tz/sze szb vg 1961. május 19.

a dunaj és az amur nevű szovjet személyszállító hajók megkezdtek idei rendszeres turista-járataikat. a napokban érkezett meg az amur, csütörtökön pedig a dunaj, fedélzetükön 200-200 szovjet turistával.

a turisták a hajón öt ország vizeit járják be és megnézik a nagyobb városokat. kétnapos budapesti tartózkodásuk programját az ibusz állította össze. /mti/

--

bb 65. szabolcsi diákotthonok képviselőinek találkozója a nyíregyházán

vid fm/ke szb fm 1961. május 19.

pénteken kezdődött nyíregyházán a szabolcs-szatmár megyei diákotthonok és kollégiumok képviselőinek háromnapos megyei találkozója. a kossuth lajos gimnáziumban kiállítás nyílt a diákotthonok életéről. a találkozón az idei év nevelési, tanítási tapasztalatairól, az iskolák kulturális munkájáról és a következő oktatási idény feladatairól tanácskoznak. /mti/

--

bb 66. kozma tiber, a kiváló karmester budapestre érkezett

i fe/gk szb sr 1961. május 19.

kozma tiber, a magyar származású amerikai karmester megérkezett budapestre és pénteken megkezdte a próbát az operaház együttesével. a new york-i metropolitan kiváló karmestere 20-án a walkürt, 24-én a bohéméletet az operaházban, 29-én pedig az állami hangversenyzenekart vezényli a zeneakadémián. /mti/

--

18,05

19.00

- 49 -

bb 64. a román könnyűipari miniszter az ipari vásáron

tr-lm mi

1961. május 19.

alexandru sencovici, a magyarországon tartózkodó román könnyűipari miniszter pénteken nagy józsefné könnyűipari miniszter társaságában megtekintette az ipari vásárt. délután a goldberger textilművek óbudai kikészítő telepére látogatott el, majd a parlamentet tekintette meg./mti/

--

bb 67. gyermekmegőrző a budapesti ipari vásáron

t fe/gk-lm sr

1961. május 19.

a budapesti ipari vásáron pénteken - az előző évekhez hasonlóan - ismét megnyílt a gyermekmegőrző. a főbejárat közelében elhelyezett pavilonban gondozók és óvónők veszik át a kicsinyeket - a csecsemőket és nagyobbakat - míg a szülők a vásáron tartózkodnak. a higiénikus, a gyermek kényelmét szolgáló gyermekmegőrzőben játékok várják a kicsinyeket, fehér kis ágyban pihenhetnek. egyszerre mintegy száz gyermeket helyeznek el. már a megnyitás napján „telt ház”, volt a gyermekmegőrzőben./mti/

--

bb 69. a népfrentbizottságok és a tanácsok kapcsolatáról, a tbc és az alkoholizmus elleni küzdelemről tárgyalt a hazafias népfrent győr-sopron megyei bizottsága

vid fm/ke-lm fm

1961. május 19.

pénteken gyűlést tartott a hazafias népfrent győr-sopron megyei bizottsága. dr. katona lajos, a megyei tanács vb. elnöke, a hazafias népfrent megyei elnökhelyettese beszámolt a népfrent-bizottságok és a tanácsok kapcsolatáról.

ez a kapcsolat különösen a községfejlesztési tervek kialakításában, végrehajtásában és a társadalmi munkák szervezésében nagyjelentőségű. a megyében - a népfrent-bizottságok kezdeményezésére - a lakosság egy esztendő alatt több mint 3 és fél millió forinttal segítette az új létesítmények művelődési otthonok, iskolák, orvosi rendelők létrehozását.

a tbc és az alkoholizmus elleni küzdelem eredményeiről és további feladatairól dr. schebek oszkár, a megyei tüdőbeteg-gondozó intézet főorvosa beszélt./mti/

--

18,05

19.10

- 50 -

bb 68. műemlékvédelmi ankét veszprémben

vid fm/ke szb fm

1961. május 19.

a hazafias népfrent veszprém megyei bizottsága, a veszprémi bakonyi muzeum és az országos műemléki felügyelőség pénteken műemlékvédelmi ankétot rendezett veszprémben. dr. dercényi dezső, a művészettudományok kandidátusa, az építésügyi minisztérium osztályvezetője beszámolt a műemlékvédelem tízéves eredményeiről. elmondotta, hogy a budai váron és sopronon kívül a műemlékvédelem súlyponti helye a balaton-felvidéket és a bakonyt magában foglaló veszprém megye. ezen a vidéken, ahol 1200 műemléket és műemlékjellegű épületet tartanak nyilván, néhány évvel ezelőtt nagyarányú munka kezdődött. tatarozták a veszprémi várat, restaurálták veszprém főterének házait, hasonló munkát végeztek pápa főterén, balatonfüred és keszthely főutcáján. szigliget, csobánc és csesznek várainál kezdődtek el az állagmegóvási munkák, amelyeket a nagyvázsonyi, a sümegi és a várpalotai várak teljes feltárása és helyreállítása követ. hozzáláttak a zalai bazilika helyreállításához, a fenékpusztai római kori romok feltárásához, a veszprémi szentgyörgykápolna megvédéséhez és sok egyházi műemléki templom tatarozásához.

az ankéton dr. csemegi józsef, az országos műemléki felügyelőség osztályvezetője veszprém megye műemlékvédelmének öt éves tervét ismertette.

eri istván, a veszprémi bakonyi muzeum igazgatója az eddig még nyilvántartásban nem szereplő emlékek számbavételének fontosságáról beszélt./mti/

--

bb 73. nemzetközi lenin békedijas svéd orvosnő az országos béketanácsnál

k di/tr szb sr

1961. május 19.

a hazánkban tartózkodó andrea adnreen nemzetközi lenin-békedijas svéd orvosnő, a béke-világtanács tagja pénteken látogatást tett az országos béketanácsnál, s találkozott a magyar békemozgalom vezetőivel. ott volt szakasits árpád, a béke-világtanács irodájának tagja, az országos béketanács elnöke, straub f. brunó, az országos béketanács tudományos bizottsága elnökségének tagja és zsebők zoltán, a tudományos bizottság titkára. a szívélyes, baráti légkörben lezajlott találkozáson a svéd és a magyar békemozgalom tevékenységéről, módszereiről beszélgettek./mti/

--

18,10

19.10

- 51 -

bb 70. befejeződtek a szegedi akadémiai napok - akadémiai bizottság alakult szegeden

vid sze szb fm

1961. május 19.

pénteken szegeden befejeződtek a magyar tudományos akadémia társadalmi-történeti tudományok osztálya és a szegedi tudományegyetem által rendezett akadémiai napok. a tanácskozás második napján dr. buza lászló egyetemi tanár, akadémikus elnökletével folytatódott beér-kovács-szamel: magyar államjog című egyetemi tankönyvének vitája. az elhangzott észrevételekre a szerzők adtak választ. pénteken más érdekes jogi és történelmi tárgyak referátumok is elhangzottak.

a kétnapos tanácskozáson dr. antalffy györgy, a szegedi tudományegyetem rektora bejelentette, hogy megalakult szegeden az akadémia első vidéki bizottsága. ezzel kapcsolatban a rektor a következőket mondta az mti munkatársának:

- hogy ez a magasszintű bizottság városunkban megalakulhatott, abban része van a szegeden dolgozó 12 akadémikusnak, egyetemeink professzori és oktatói karának, de a városnak is, amely mindig kitüntetett, gondos figyelemmel fordult az egyetemi tudományos élet felé. e bizottság elősegíti majd tudományos életünk fejlődését, résztvesz a regionális népgazdasági és kulturális tervek megvalósításában. legfontosabb feladata pedig az lesz, hogy szorosabb kapcsolatot alakítson ki a szegedi tudományos dolgozók és a magyar tudományos akadémia között. /mti/

--

bb 71. rusznyák istván,

gk szb sr

1961. május 19.

a magyar tudományos akadémia elnöke hazaérkezett moszkvából, ahol a szovjetunió orvostudományi akadémijának meghívására előadásokat tartott. /mti/

--

18, 15

19. 15

- 52 -

KE

bb 72. sajtótájékoztató a krupp pavilonjában

t hbj/sze szb mi

1961. május 19.

a friedrich krupp cég pénteken délután sajtótájékoztatót tartott, amelyen ekhard freiherr von maltzahn, a pavilon igazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit.

- a budapesti ipari vásáron a krupp cég gépek és berendezések modelljeivel, gépekkel, szemléltető ábrákkal és nagyméretű fényképekkel mutatja be termelési programját. látható a pavilonban egy 220 lóerős diesel motor, konzervdobozzáró automata, továbbá egy gépkocsiabroncsgyártó gép. a nyitott kiállítási területen a cég bemutat egy nyerges vontatású szerelvényt, egy bil-lenőkocsit, és egy univerzális hernyótalpas baggert. lényegesen nagyobb területen állít ki, mint tavaly.

a továbbiakban a magyar külkereskedelmi vállalatok és a krupp cég közötti kereskedelmi kapcsolatokról szolt. /mti/

--

bb 74. nyugdíjbavonuló művezetőt bucsuztattak a sztálinvárosi erőműben

vid hné szb fm

1961. május 19.

a dunai vasmű erőműve szivattyuházának dolgozói pénteken bucsuztatták nyugalmába vonuló jó munkatársukat, a 65 esztendőes komáromi istván művezetőt. komáromi istván fáradhatatlan munkása volt a vasmű törzsgárdájának, és kiemelkedő alakja sztálinváros társadalmi életének. szorgalmasan dolgozik mint tanács-tag, népfrent-aktivista és mint a fiatalok, az uttorok és a kissek támogatója is. ezenkívül a munkásörtség tagja. a virágokkal díszített üzemben a pártbizottság és a vasmű vezetői nevében juhász jános, a sztálinvárosi pártbizottság titkára mondott köszönetet komáromi istvánnak helytállásáért, munkájáért, majd a munkatársak kívántak nyugodalmat öregkora és adták át ajándékaikat. /mti/

--

18, 20

19. 20

- 53 -

KE

bb 77. a csehszlovák parlamenti küldöttség látogatása hajdu-bihar megyében

vid sze-lm fm

1961. május 19.

a hazánkban tartózkodó csehszlovák parlamenti küldöttség - zdenek fierlingernek, a csehszlovák nemzetgyűlés elnökének, a csehszlovák kommunista párt politikai bizottsága tagjának vezetésével - pénteken háromnapos látogatásra hajdu-bihar megyébe érkezett. a csehszlovák vendégeket elkísérte vass istvánné, az országgyűlés alelnöke.

püspökladányban gódor ferenc, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára és ambrus istván, a megyei tanács vb. elnöke fogadta a hajduságba érkezett küldöttséget.

a csehszlovák parlamenti delegáció háromnapos látogatásának első állomása nádudvar termelészövetkezeti község volt. szabó istván országgyűlési képviselő, a vörös csillag termelészövetkezet kossuth-díjas elnöke köszöntötte a vendégeket. a szövetkezet székházában részletesen ismertette az egy évtizede működő közös gazdaságok eredményeit. ebben az esztendőben már tizenegyzor hold szántót művelnek meg. a vörös csillag termelészövetkezet közös vagyonának értéke meghaladja a 65 millió forintot.

a csehszlovák parlamenti küldöttség tagjai kérdéseket intéztek a szövetkezet elnökéhez és kacsó sándorhoz, a tsz kossuth-díjas agrónomusához. elsősorban a gazdaságosság, az önköltségek alakulása, az árutermelés és az öntözés iránt érdeklődtek. a múlt esztendőben - mondották a tsz vezetői egy holdon 6.200 forint értéket termeltek. ebből 3.750 forint értékű árut adtak el az állami felvásárló szervezeteknek. terméseredményeiket a hortobágyaszéli gyenge minőségű szikfoltos földjeiken érték el, s egy évtizedes közös gazdálkodásukkal megkésztették a terméseredményeket.

a vendégek megtekintették a szövetkezet tanyaközpontjait és a legnagyobb elismeréssel szóltak a látottakról.

zdenek fierlinger, a csehszlovák parlamenti küldöttség vezetője köszönte meg a fogadtatást, elmondotta: hasznos tapasztalatokat szereztek a nádudvari vörös csillag termelészövetkezetben, új termelési eljárásokat, nagyszerű eredményeket láttak. ezután a csehszlovák küldöttség vezetője lemezjátsszót, hanglemezeket és jelképes tagként egy „tsz-babát”, adott át a szövetkezet elnökének. a nádudvariak környékük híres népművészeti alkotásával, nádudvari fekete korsóval kedveskedtek vendégeiknek.

a csehszlovák parlamenti küldöttség tagjai este debrecenbe érkeztek, ahol szombaton üzemeket látogatnak./mti/

18,40

19.40

- 54 -

bb 75. fehér lajos látogatása győr megyében

vid sze szb fm

1961. május 19.

fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken győr megyébe látogatott. lombos ferenc, a központi bizottság tagja, a megyei páribizottság első titkára társaságában felkereste a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémiát, ahol előadást tartott a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről. az előadáson résztvettek az akadémia tanárai, növénydekei, a mosonmagyaróvári járási párt- és tanácsvezetők vezetői, valamint számos termelészövetkezeti szakember.

a vendégek meglátogatták a tanszékeket és elbeszélgettek azok vezetőivel. utána a kapuvári járásba utaztak, ahol a csapodi béke termelészövetkezetet keresték fel./mti/

--

bb 76. időjárásjelentés

sze szb

1961. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1961. május 19-én, pénteken este:

néhány helyen eső, délutáni zivatar

várható időjárás szombat estig: közepesen, időnként erősebben felhős idő. néhány helyen eső, kisebb délutáni zivatar. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 18-22 fok között./mti/

--

bb 78. bölényeket kaptunk Lengyelországból

szb ká

1961. május 19.

budapestre érkezett a lengyel erdészeti minisztérium által az országos erdészeti főigazgatóságnak küldött újabb európai bölénypár. az állatokat a gyarmatpusztai vadrezervátumba szállították, ahol már két bölényt gondoznak. az európai bölény kivészőben lévő állatfajta, jelenleg az egész világon körülbelül 200 él./mti/

--

18,46

- 55 -

1/6

19.40

bb 79. kádár jános látogatása a csepel autógyárban

t zs-ms-gk-lm sr

1961. május 19.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára pénteken horváth andrásnak, a pest megyei pártbizottság első titkárának, keleti ferencnek, a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökének és zsofinyecz minálynak, kohó- és gépipari miniszterhelyettesnek társaságában látogatást tett a csepel autógyárban.

a vendégeket szőnyi miklós gyárigazgató, pálfi kálmán, a gyári pártbizottság titkára, jóó istván üb-titkár, lukácsi gábor kisz-titkár és modrovits tihámér főmérnök fogadta. kádár jános délelőtt a gyár vezetőivel, műszaki szakembereivel folytatott eszmecsere, majd találkozott a csepel autógyár banki donát szocialista műszaki brigádjának tagjaival. bóka lászló, a brigád vezetője beszámolt a szép sikerekkel büszkélkedő munkacsoport eredményeiről, terveiről, s a találkozás végén kádár elvtárs elismerő sorokat írt a brigád naplójába.

a vendégek ezután a gyár város néhány jelentősebb egységét keresték fel. hosszan elidőztek a motorgyárban, a hajtóműgyárban és a normália gyárban - amelyeknek munkásai nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy ebben a hónapban a csepel autógyár közössége a százézeredik motor elkészültét ünnepelhesse.

délután a látogatók nagygyűlésen találkoztak a gyár dolgozóival. a gyűlésen kádár jános tájékoztatta az üzem dolgozóit az időszaki bel- és külpolitikai kérdésekről. /mti/

--

bb 80. dobi istván látogatása a nagyrédei szőlőskert termelőszövetkezetben

vid tr.lm ká

1961. május 19.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke pénteken heves megyébe látogatott és megtekintette a nagyrédei szőlőskert termelőszövetkezet gazdaságát. szabó imre, az mszmp gyöngyösi járási pártbizottsága titkárának, varga ferenc szövetkezeti elnöknek, valamint pethes istván, a gyöngyösi járási tanács vb. elnökének társaságában megtekintették a gazdaság oltványtelepét, a törpevizmű építését, a szövetkezeti téglagyárat és a központi gazdasági majort.

este a művelődési házban dobi istván küldöttközgyűlésen találkozott a termelőszövetkezeti dolgozókkal. /mti/

--

18,55 1950

- 56 -

KE

bb 81. a gyomorrák megelőzése és gyógyítása az onkológus kongresszus második napján

t ms/nné szb sr

1961. május 19.

az 5. magyar onkológus kongresszus második napján, pénteken a tanácskozás központjában a gyomorrák felismerése és gyógyítása állott. több előadó foglalkozott azokkal a betegségekkel, amelyekből gyakran gyomorrák fejlődik ki. dr. juhász jenő, a rákkutatási intézet adjunktusa tíz évi vizsgálatairól beszámolván hangsúlyozta, hogy a gyomorrák-eseteknek mintegy 10 százaléka idült gyomorfekélyből keletkezik. ezért fontos; hogy olyan esetekben, amikor a belgyógyászati kezelés nem vezet rövid időn belül eredményre, sebészi beavatkozással előzzék meg a rák kifejlődését. minthogy az idült gyomorfekély rákot megelőző állapot, kívánatos az ilyen betegek szervezett, rendszeres vizsgálata.

antonina marczynska, a krakkói onkológiai intézet munkatársa, a gyomorrákot kísérő tünetekkel kapcsolatos laboratóriumi vizsgálatokról számolt be.

nagy érdeklődéssel hallgatták a gyomorrák-symposium résztvevői p.v. szklaginnak, az orvostudományok doktorának, a moszkvai röntgen és rádiológiai intézet sebészeti osztálya vezetőjének előadását a gyomorrák felismeréséről és kezeléséről. az előadó megállapította, hogy rendkívül fontos a gyomorrák diagnosztikájának tökéletesítése, minthogy jelenleg még ezt a súlyos betegséget nem lehet korai stádiumában biztosan felismerni. a legcélnyervezőbb a különböző vizsgálati módszerek, mint a gyomortükrözés, a szövettani vizsgálatok és a röntgendiagnosztika együttes alkalmazása. a magyar előadókkal egyetértésben megállapította, hogy az idült gyomornyálkahártya gyulladás, a gyomorpólipok és az idült fekélyek azok a betegségek, amelyekből leggyakrabban rák fejlődik ki. hangsúlyozta, hogy a meglehetősen elterjedt tévhitet szemben a gyomorrák gyógyítható. a moszkvai intézetben megoperált betegek 33 százaléka túlélte azt az öt évet, amit az orvostudomány a gyógyulás szempontjából határnak tekint. beszámolt több olyan esetről is, amikor az operáltak husz évvel a műtét után is munkaképesek voltak.

a nőgyógyászati onkológia számos fontos kérdése, valamint a daganatok keletkezésének elméleti problémái kerültek szóba a kísérleti és klinikai szekciók ülésein. megvitatták még a különböző gyógyszerekkel szerzett tapasztalatokat és a kombinált, műtét és gyógyszeres kezelés eredményeit.

a kongresszust szombaton folytatják. /mti/

--

19,00 1950

- 57 -

KE

bb. 82. osztrák nemzeti nap az ipari vásáron

t/sz/hbj/tr/rj

1961. május 19.

a nagy nemzetközi vásárok szokásaihoz hasonlóan az idén a budapesti ipari vásáron is rendszeresítik a nemzeti napokat. a nemzeti napok sorát az osztrákokkal kezdték meg, s a megnyitás napján ebből az alkalomból bécsi valcerokat közvetítettek a vásár hangszórói, este pedig vendégül látták az osztrák pavilonban a magyar politikai és gazdasági élet több vezetőjét. a fogadáson dr. walther peinsipp követ, dr. bernhard kamler, a bécsi szövetségi gazdasági kamara alelnöke, dr. franz korinek, a bécsi szövetségi gazdasági kamara főtitkára, dr. ladislaus wagner kereskedelmi attasé és dr. kuno hörmann, az osztrák pavilon igazgatója üdvözölte a vendégeket, a fogadáson megjelent incze jeno külkereskedelmi miniszter, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, a fővárosi tanács és a magyar gazdasági élet több vezetője.

a ott voltak a fogadáson a budapesti diplomáciai testület több tagja, a vásár külföldi pavilonjainak igazgatói is.

a fogadáson dr. bernhard kamler a következő nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- az idei budapesti ipari vásáron 8 osztrák cég vesz részt. kiállítási területünk kétezer négyzetméter. a különböző cégek közös kiállítását a bécsi szövetségi gazdasági kamara és a gazdaságfejlesztési intézet együttesen rendezte. ausztria 1959 óta az idén harmadszor vesz részt a budapesti vásáron. a bemutatott osztrák újdonságok közül említésre érdemesek a magnetofonok, sí-felszerelések, modern butorok, benzinkutak, hőekék és hómarók, különböző műszerek, fűtőberendezések, röntgenkészülékek, gépek és turbinák. a kiállítás bemutatja az osztrák gépipar, papíripar, főleg a csomagolásanyagipar, az elektromos, a fa- és a textilipar legújabb fejlődését és gyártmányait. véleményünk szerint az osztrák-magyar külkereskedelemnek az utóbbi években tapasztalható örvendetes fejlődése a jövőben tovább fokozódik. a budapesti ipari vásár mind az osztrák exportőröknek, mind a magyar iparnak kedvező lehetőséget nyújt, hogy kölcsönösen megismerjék egymás termékeit. az osztrák csoportos kiállítás egyébként bizonyossága annak, hogy az osztrák cégek igyekeznek intenzíven ápolni a magyar felvevő piacot./mti/

20,00 20.10

- 58 -

KE

bb. 83. i.v. szalimon, a szovjet-magyar baráti társaság főtitkára
miskolcon

vid/fm/rj fm

1961. május 19.

a miskolcra legutóbb érkezett szovjet turistacsoport tagjai közt i.v. szalimon, a szovjet-magyar baráti társaság főtitkára üdvözölte a vendéglátó város. az mszbt borsod megyei és miskolci elnöksége képviselőinek társaságában a vendég pénteken ellátogatott a lenin kohászati művekbe, lillafüredre és miskolc-tapolcára. este pedig a kossuth szállóban a megyei és a városi pártbizottság, miskolc város, valamint az mszbt vezetőivel találkozott./mti/

--

bb 84. szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 45. kiadásunkon levő második hirt /bb 58. csehszlovák-magyar baráti...visszavonjuk és helyette a következő hirt adjuk:

csehszlovák-magyar baráti délután az agráregyetemen

k ie/szb/ká-lm ká

1961. május 19.

a csehszlovák szocialista köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából csehszlovák-magyar baráti délutánt rendeztek pénteken az agrártudományi egyetemen. az ünnepségen résztvett ladislav vince, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. pavol racek nagykövetségi titkár mondott ünnepi beszédet, majd az egyetem tanárai és hallgatói számoltak be a csehszlovák szocialista köztársaságban tett tanulmányutjuk tapasztalatairól. a beszámolókat követő műsorban több neves előadóművész, valamint az egyetem színjátszó csoportja és énekkara szerepelt. az ünnepség alkalmából az egyetem kiállítását is rendeztek a csehszlovák könyv- és folyóiratkiadás termékeiből és fényképes dokumentumokból./mti/

--

21,20 22.00

- 59 -

KE

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb : 40. kiadásunkon levő bb 53. számú hír /a párt és a kormány vezetőinek.../ utolsó bekezdésében az első két sor helyesen így hangzik: ezután a vásár külföldi pavilonjait keresték fel. a szovjet kiállítás területén v.i. usztyinov, a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, a.j. morozov pavilonigazgató, valamint a szovjet...stb. /mti/

v é g e -

21,24 22. 4 - 60 -

KE

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l p o l i t i k a i h i r e k

1961. május 20.

bb 1. virágosítják a főutvonalakat, másfelézer gyermeket üdültetnek a nyáron a 19. kerületben

i ms/tr-lm sr

1961. május 20.

a felszabadulás előtt a 19. kerület - kispeszt - egyike volt a főváros elhanyagolt területeinek. az utcák legnagyobb része rendezetlen, az üzlethálózat gyér és szegényes volt. mióta a tanács igazgatja a kerületet, nagyot változott kispeszt képe. évről-évre több utcát rendeztek. csak a legutóbbi három évben kerekén 30 kilométer hosszúságban 33 utcát aszfaltoztak. a tanács munkáját egyre fokozódó mértékben segíti a lakosság is. amerre az új gyalogjárók épülnek, a lakosság maga készíti el a járdaszegélyeket és végzi a földmunkát, az ugynevezett tükör-kiemelést. az idei évre tervezett több mint 10 kilométernyi aszfalt gyalogjáró földmunkáinak már csaknem 40 százalékával elkészültek. két hónappal ezelőtt a tanács kezdeményezésére megkezdték a főbb utvonalak - a vöröshadsereg utja, az ady endre ut és a gábor andor utca virágosítását. az uttest mellett húzódo virágágyakat 20 centiméteres termő földréteggel, a lakosság készítette el és a virágok jórésze is a házikertekből került ki. a csaknem öt kilométert kitevő utvonalakon eddig 16 ezer palántát ültettek el. a munkából lelkesen vettek ki részüket a fiatalok, a gimnázium, az iparitanuló iskola, az általános iskolák diákjai, uttörői is.

a diákokat még elsősorban a vizsga, a bizonyítvány foglalkoztatja, de a tanács már felkészült a gyerekek nyári üdültetésére. a kiserdei táborban naponta 600 napközis gyermek üdül majd. a felügyelő pedagógusokon kívül vöröskeresztes szolgálattal vigyáz rájuk. a kerület 800 uttörője - az ország különböző területeit keresi fel nyári táborozásra. a fővárosi tanács üdültetésében 80-100 kispesztí gyerek részesül./mti/

20,08

6. 81

- 1 -